dosarul nr.2-1337/22
2-22009595-12-2-24012022

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

07 aprilie 2025 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Violeta Gîrleanu
Grefier Mădălina Chivu
cu participarea:
reprezentantului reclamantului SRL ”Cebacot” – Ceban Tatiana, în baza procurii nr.4 din 22.02.2024 și avocatul Pavel Digori, în baza mandatului nr.2155252 din 17.02.2025
pârâților – Bebco Oxana, Castraveț Oxana, Gurenco Elena, Popov Alexandru, Culațchi Roman, Mușinschi Elvira, Gaicovscaia Irina
reprezentantului pârâților Bebco Oxana și Castraveț Oxana – avocatul Potoroacă Mihail, în baza mandatelor nr.1044938 din 19.02.2022 și nr.1044939 din 09.03.2022
reprezentantului pârâtului Gurenco Elena – avocatul Farniev Arcadie, în baza mandatului nr.2089141 din 30.01.2024
reprezentantului pârâților Culațchi Roman, Gaicovscaia Irina, Mușinschi Elvira – avocatul Badii Dan, în baza mandatelor nr.1620770 din 08.02.2022, nr.1620772 din 16.05.2022, nr.1620771 din 16.05.2022
reprezentantului intervenientului accesoriu Munteanu Maria – avocatul Coban Igor, în baza mandatului nr.1985708 din 22.06.2023
translatorului – Grosu Victoria

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”Cebacot” către Bebco Oxana, Gurenco Elena, Popov Alexandru, Gulațchi Roman, Hristovschi Marina, Castraveț Oxana, Gaicovscaia Irina, Mușinschi Elvira, intervenienți accesorii Munteanu Maria, Bîrcă Tamara privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată, și

acțiunile reconvenționale înaintate de Castraveț Oxana, Bebco Oxana și Gurenco Elena către SRL ”Cebacot”, intervenienți accesorii Mușinscaia Elvira, Gulațchi Roman, Gaicovscaia Irina, Hristovschi Marina și Popov Alexandru privind constatarea nulității absolute a ordinului nr.37 din 14.01.2021 ”Cu privire la efectuarea inventarierii”; ordinului nr.39 din 14.01.2021 ”Cu privire la operarea modificărilor în componența comisiei de inventariere”, procesului-verbal privind rezultatele inventarierii din 21.01.2021; ordinului nr.55 din 26.01.2021 ”Cu privire la desfășurarea anchetei de serviciu privind stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat

întreprinderii și a cauzelor apariției lui"; ordinului nr.60 din 04.02.2021 "Cu privire la rezultatele anchetei de serviciu privind stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui în urma inventarierii la data de 14 -15.01.2021"; încheierii asupra cazului stabilirii mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui în urma inventarierii la data de 14-15.01.2021" din 04.02.2021; contractului de răspundere materială deplină nr.***** din *****,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 21.01.2022, SRL "Cebacot" a depus cerere de chemare în judecată către Bebco Oxana, Gurenco Elena, Popov Alexandru, Gulațchi Roman, Hristovschi Marina, Castraveț Oxana, Gaicovscaia Irina, Mușinschi Elvira privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată (f.d.3-9, vol.I).
2. La data de 24.01.2022, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cererea de chemare în judecată a fost repartizată, în mod automat-aleatoriu, judecătorului Harmaniuc Petru (f.d.1, vol.I).
3. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat că la data de 15.09.2020, între SRL "Cebacot" (în calitatea sa contractuală de Angajator) și Mușinschi Elvira (în calitatea sa contractuală de Salariat) a fost încheiat contractul individual de muncă nr.*****, conform căruia pârâtul a fost angajat în calitate de director magazin alimentar.

La data de *****, între SRL "Cebacot" (în calitatea sa contractuală de Angajator) și Bebco Oxana (în calitatea sa contractuală de Salariat) a fost încheiat contractul individual de muncă nr.***** conform căruia pârâtul a fost angajat în calitate de merceolog.

La data de 09.11.2020, între SRL "Cebacot" (denumită de Angajator) și Gurenco Elena (în calitatea sa contractuală de Salariat) a fost încheiat contractul individual de muncă nr.***** conform căruia pârâtul a fost angajat în calitate de vânzător produse alimentare.

La data de 11.11.2020, între SRL "Cebacot" (denumită de Angajator) și Popov Alexandru (în calitatea sa contractuală de Salariat) a fost încheiat contractul individual de muncă nr.***** conform căruia pârâtul a fost angajat în calitate de recepționer mărfuri.

La data de 11.11.2020, între SRL "Cebacot" (denumită de Angajator) și Culațchi Roman (în calitatea sa contractuală de Salariat) a fost încheiat contractul individual de muncă nr.***** conform căruia pârâtul a fost angajat în calitate de barman.

La data de 11.11.2020, între SRL "Cebacot" (denumită de Angajator) și Hristovschi Marina (în calitatea sa contractuală de Salariat) a fost încheiat contractul individual de muncă nr.*****0 conform căruia pârâtul a fost angajat în calitate de casier în sala de comerț.

La data de 14.11.2020, între SRL "Cebacot" (denumită de Angajator) și Castraveț Oxana (în calitatea sa contractuală de Salariat) a fost încheiat contractul individual de muncă nr.***** conform căruia pârâtul a fost angajat în calitate de vânzător produse alimentare.

La data de 02.12.2020, între SRL ”Cebacot” (denumită de Angajator) și Gaikovskaia Irina (în calitatea sa contractuală de Salariat) a fost încheiat contractul individual de muncă nr.***** conform căruia pârâtul a fost angajat în calitate de cofetar.

La data de 02.11.2021, între SRL ”Cebacot” (în calitatea sa contractuală de Angajator) și Bebco Oxana (în calitatea sa contractuală de membru al colectivului) a fost încheiat contractul cu privire la răspunderea materială colectivă deplină nr.*****.

A menționat că ulterior, odată cu angajarea fiecărui membru al colectivului, cel din urmă a semnat contractul cu privire la răspunderea materială colectivă deplină nr.*****, cu excepția Elvirei Mușinschi.

A notat că în corespundere cu acest contract, colectivul își asumă răspunderea materială colectivă deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise lui de către Angajator, iar Angajatorul se obligă să creeze Colectivului condiții normale pentru muncă și pentru asigurarea integrității valorilor ce i-au fost transmise.

A specificat că în corespundere cu pct.5.3 din acest contract, repararea prejudiciului material cauzat angajatorului de către colectiv se stabilește în proporție egală conform timpului efectiv lucrat.

A menționat că pornind de la faptul absenței nemotivate a Elvirei Mușinschi de la locul de muncă, dar și în legătură cu depunerea mai multor cereri de demisie din partea unor membri ai colectivului, la data de 14.01.2021, directorul SRL ”Cebacot”, prin ordinul nr.37 a ordonat efectuarea inventarierii la 14.01.2021, ora 10:00.

A notat că la data de 14.01.2021 - 15.01.2021, comisia a efectuat inventarierea bunurilor aflate în magazinul alimentar ”La carne”. Conform procesului-verbal privind rezultatele inventarierii suma neajunsului depistată la preț de cost este de 39 001,14 lei.

În legătură cu neajunsul consemnat în urma verificării evidenței stocului de marfă în magazinul alimentar "La carne”, la data de 26.01.2021, prin ordinul nr.55 directorul SRL„Cebacot” a dispus desfășurarea anchetei de serviciu în scopul stabilirii mărimii prejudiciului material cauzat și cauzele apariției acestuia.

A specificat că la 04.02.2021, directorul SRL ”Cebacot” prin ordinul nr.60, a dispus repararea prejudiciului material cauzat de membrii colectivului conform timpului efectiv lucrat.

A indicat că în scopul soluționării pe cale amiabilă a litigiului creat, SRL ”Cebacot”, la data de 16.12.2021, a expediat în adresa celor opt membri ai colectivului somații, prin care a solicitat fiecărui angajat achitarea sumei datorate în termen de 30 de zile de la data recepționării somației. A subliniat că deși toți cei 8 destinatari au primit somațiile, nici unul dintre aceștia nu și-au executat obligația de plată în mod benevol, motiv pentru care reclamantul a formulat respectiva cerere de chemare în judecată.

A indicat că cu referire la repararea prejudiciului în mărime deplină, legiuitorul a prevăzut la art.339 CM RM drept condiție obligatorie încheierea contractului cu privire la răspunderea materială deplină cu salariatul care a atins vârsta de 18 ani și care deține o funcție sau execută lucrări legate nemijlocit de păstrarea, prelucrarea, vânzarea (livrarea), transportarea sau folosirea

în procesul muncii a valorilor ce i-au fost transmise, condiție care a fost respectată de Angajator, fapt probat prin contractul de răspundere materială colectivă deplină nr.***** din *****.

La acest aspect, a precizat că Mușinschi Elvira din motive personale a refuzat să semneze contractul respectiv la *****, iar ulterior în mod intenționat pentru a se eschiva de la răspundere a tot tărăgănat semnarea acestuia.

A notat că în cazul dat a fost încheiat anume contractul de răspundere materială colectivă deplină, deoarece conform alin.(1) și (2) art.340 Codul muncii, în cazul în care salariații execută în comun anumite genuri de lucrări legate de păstrarea, prelucrarea, vânzarea (livrarea), transportarea sau folosirea în procesul muncii a valorilor ce le-au fost transmise, fiind imposibilă delimitarea răspunderii materiale a fiecărui salariat și încheierea cu acesta a unui contract cu privire la răspunderea materială individuală deplină, poate fi instituită răspunderea materială colectivă (de brigadă). Respectiv, consideră că este evident că administrarea magazinului alimentar nu poate fi realizată în mod independent de o persoană, de aici survine și modalitatea de răspundere colectivă pentru pagubele aduse angajatorului. Or, atât timp cât atribuțiile vânzătorilor alimentari, cofetarului, merceologului, casierului, recepționerului de marfă și directorului de magazin sunt de nedivizat, atât timp și răspunderea acestora este inseparabilă.

Consideră că prevederile legale invocate sunt aplicabile prezentului litigiu, deoarece prejudiciul material a fost cauzat din vina salariaților Bebco Oxana, Castraveț Oxana, Culațchi Roman, Gaikovskaia Irina, Gurenco Elena, Hristovschi Marina, Popov Alexandru, Mușinschi Elvira, care în procesul de mânuire nemijlocită a mărfurilor în magazinul alimentar, au admis lipsa bunurilor în valoare totală de 39 001,14 lei.

Referitor la mărimea prejudiciului material cauzat angajatorului, a notat că legiuitorul a indicat în mod expres că mărimea prejudiciului material cauzat angajatorului se determină conform pierderilor reale, calculate în baza datelor de evidență contabilă. Prin urmare, au prezentat acte ce conțin date de evidență contabilă și, anume, listele de inventariere pentru magazinul alimentar ”La carne”, iar în urma examinării acestor acte se deduce legătura cauzală dintre mărimea prejudiciului depistat și vinovăția pârâților, care reprezintă persoane responsabile de integritatea și cantitatea bunurilor materiale care se aflau în magazin.

Consideră că solicitarea privind repararea prejudiciului material este conformă și prevederilor Codului civil, care la art.14 reglementează expres că persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Cât ține de modul de repartizare a neajunsului depistat între angajați, a explicat că a pornit de la prevederile contractului cu privire la răspunderea materială colectivă deplină nr.***** din ***** semnat de pârâți și, anume, pct.5.3. care indică că repararea prejudiciului material cauzat Angajatorului de către Colectiv se stabilește în mărime după cum urmează: în proporție egală conform timpului efectiv lucrat.

Astfel, ținându-se cont de timpul efectiv lucrat, repartizarea reparării neajunsului se face astfel: Mușinschi Elvira - 2946,14 lei, Bebco Oxana - 4021,70 lei, Castraveț Oxana - 4676,39 lei, Culațchi Roman - 9212,50 lei, Gaikovskaia Irina - 935,28 lei, Gurenco Elena - 6172,84 lei, Hristovschi Marina - 7669,29 lei, Popov Alexandru -3367 lei.

A notat că reclamantul a apreciat rezonabilă determinarea cotelor părți a răspunderii fiecărui pârât, pornind de la timpul efectiv lucrat. Astfel, Mușinschi Elvira are 126 ore lucrate, Bebco Oxana - 172 ore lucrate, Castraveț Oxana - 200 ore lucrate, Culațchi Roman - 394 ore lucrate, Galkovskaia Irina - 40 ore lucrate, Gurenco Elena - 264 ore lucrate, Hristovschi Marina - 328 ore lucrate, Popov Alexandru - 144 ore lucrate. A specificat că cele explicate supra le deduce din tabelele de pontaj, care fac parte din înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată.

Astfel, prin cererea de chemare în judecată reclamantul solicită:

- încasarea de la Bebco Oxana în beneficiul SRL ”Cebacot” a sumei prejudiciului material cauzat în valoare de 4021,70 lei;
- încasarea de la Castraveț Oxana în beneficiul SRL ”Cebacot” a sumei prejudiciului material cauzat în valoare de 4676,39 lei;
- încasarea de la Culațchi Roman în beneficiul SRL ”Cebacot” a sumei prejudiciului material cauzat în valoare de 9212,50 lei;
- încasarea de la Galkovskaia Irina în beneficiul SRL ”Cebacot” a sumei prejudiciului material cauzat în valoare de 935,28 lei;
- încasarea de la Gurenco Elena în beneficiul SRL ”Cebacot” a sumei prejudiciului material cauzat în valoare de 6172,84 lei;
- încasarea de la Hristovschi Marina în beneficiul SRL ”Cebacot” a sumei prejudiciului material cauzat în valoare de 7669,29 lei;
- încasarea de la Popov Alexandru în beneficiul SRL ”Cebacot” a sumei prejudiciului material cauzat în valoare de 3367,00 lei;
- încasarea de la Mușinschi Elvira în beneficiul SRL ”Cebacot” a sumei prejudiciului material cauzat în valoare de 2946,14 lei;
- încasarea, în mod solidar, de la Bebco Oxana, Castraveț Oxana, Culațchi Roman, Galkovskaia Irina, Gurenco Elena, Hristovschi Marina, Popov Alexandru, Mușinschi Elvira în beneficiul SRL ”Cebacot” a taxei de stat în valoare de 1 171 lei;
- încasarea, în mod solidar, de la Bebco Oxana, Castraveț Oxana, Culațchi Roman, Galkovskaia Irina, Gurenco Elena, Hristovschi Marina, Popov Alexandru, Mușinschi Elvira în beneficiul SRL ”Cebacot” a onorariului avocatului în valoare de 6000 lei (f.d.3-9, vol.I).

4. Prin încheierea judecătorului Harmaniuc Petru a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19.05.2022, s-a încetat procedura de mediere judiciară în cauza civilă nominalizată și a transmis dosarul pentru redistribuire aleatorie altui judecător (f.d.232, vol.I).
5. La data de 19.05.2022, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza civilă a fost repartizată, în mod automat-aleatoriu, judecătorului Violeta Gîrleanu (f.d.233, vol.I).

6. **La data de 18.09.2022, pârâții Popov Alexandru, Culațchi Roman, Gaikovskaia Irina și Mușinschi Elvira au depus referință**, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată și nefondată.

Au indicat că Popov Alexandru, Culațchi Roman, Gaikovskaia Irina și Mușinschi Elvira au activat la SRL ”Cebacot”, magazinul ”La Carne” , situat pe adresa mun. Chișinău, str.*****, în diferite funcții, în perioada septembrie 2020 - februarie 2021.

În perioada ianuarie 2021 - februarie 2021, o parte din angajații magazinului au scris cereri de eliberarea din funcția deținută, în același timp administrația SRL ”Cebacot” a recurs la efectuarea unei inventarieri în legătură cu predarea - primirea magazinului. Inventarierea trebuia făcută în conformitate cu ordinul nr.37 din 14.01.2021, semnat de către directorul Ceban Mihail în baza Regulamentului privind inventarierea nr.60 din 29.05.2012. În aceeași zi, directorul Ceban Mihail a emis un alt ordin cu privire la operarea modificărilor în componența comisiei nr.39 din 14.01.2021. Ambele ordine nu au fost aduse la cunoștința directorului în acel moment Mușinschi Elvira (persoana responsabilă), la fel și alți colaboratori a magazinului n-au fost informați în privința datei și orei efectuării inventarierii.

Au menționat că inventarierea a fost efectuată la datele de 14 și 15.01.2021, în componența directorului magazinului Mușinschi Elvira, colaboratorii Culațchi Roman, Gaikovskaia Irina din partea angajaților și din partea membrilor comisiei numite prin ordinile nr.37 și 39 din 14.01.2021 - Filceva Ivanna și Ceban Marina. Președintele comisiei, Ceban Tatiana a fost absentă la efectuarea nemijlocită a inventarierii.

Au remarcat că la începerea inventarierii la data de 14.01.2021 magazinul nu a fost închis pentru efectuarea inventarierii și a lucrat în continuare, nu au fost fixate indicele aparatului de casă asupra nominalului bănesc (datele aparatului de casă) la începerea zilei lucrătoare. Directorul magazinului Mușinschi Elvira, n-a fost pusă la curent cu privire la cuantumul și suma mărfii, aflate pe stoc în ziua respectivă la momentul începerii inventarierii la data de 14.01.2021. Calcularea mărfii ce se află pe stoc și cuantumul ei a fost făcut manual cu fixarea rezultatelor calculii pe o hârtie, deoarece softul programei contabilității cu aplicarea scanerului nu a fost posibil din cauza incapabilității softului programei.

Referitor la aplicarea programei contabilității în practica, au invocat că programa dată nu a procesat corect din momentul deschiderii magazinului de la instalarea programei și până la efectuarea inventarierii. Pe tot parcursul inventarierii în pofida prevederilor punctului 18 al Regulamentului privind inventarierea nr.60 din 29.05.2012, publicat în Monitorul Oficial nr.166-169/953 din 10.08.2012, marfa se vindea în continuare, la întreruperea pe intervalul nopții ușile magazinului n-au fost sigilate, precum și documentația corespunzătoare n-a fost dosită în safeu pentru prevenirea eventualilor manipulări de rea credință a actelor contabilității.

Au specificat că la finalizarea inventarierii, conform pct.28 al Regulamentului privind inventarierea nr.60 din 29.05.2012, comisia trebuie să întocmească listele în două exemplare, ceea ce nu a fost făcut.

Au adăugat că pe tot parcursul activității magazinului, în incintă s-a aflat o persoană pe nume Gheorghii, care este un cunoscut al directorului SRL ”Cebacot”, în competența căruia se

afla supravegherea colaboratorilor magazinului și a mărfii. Persoana respectivă a avut acces liber în incinta magazinului la orice oră de timp, în același mod cu toți angajații alimentarei și nu este clar neatragerea lui, de rând cu toții, în calitate de pârât. Mai mult ca atât, în incinta magazinului au fost instalate 14 camere de supraveghere video, care au activat nonstop și care vizualizau toată încăperea în întregime.

Au notat că nu le este clar modul prin care alimentara, aflându-se sub un astfel mod înalt de securitate, s-a format un astfel de neajuns al soldului, luând în considerație așa un nivel de securitate înalt sub formă personală și tehnică. Unica soluție logică a elucidării cazului dat poate fi în încălcările sistematice a prevederilor legislației în vigoare, încălcarea procedurii stabilite pentru efectuarea inventarierii, calcularea unilaterală a sumelor totale a neajunsurilor și confirmarea documentară acestor neajunsuri în mod vicios.

Au specificat că la caz, la data de 21.01.2021, comisia de inventariere a întocmit un proces-verbal privind rezultatele inventarierii mărfii aflate în magazinul alimentar, situat pe adresa mun.Chișinău, str.*****, prin care a fost constatat soldul de marfa scriptic – 206 272,92 lei; soldul de marfa faptic – 167 271,78 lei și suma neajunsurilor – 39 001,14 lei.

Au menționat că în baza procesului-verbal din 21.01.2021, a fost întocmită încheierea asupra cazului stabilirii mărimii prejudiciul material din 04.02.2021, prin care a fost stabilit modul de repartizare proporțional a sumei neajunsurilor dintre colaboratorii magazinului, în aceiași zi directorul SRL ”Cebacot”, Ceban Mihail, a emis ordin nr.60 cu privire la rezultatele anchetei de serviciu pe cazul efectuării inventarierii, prin care a stabilit modul de repartizare și reparare a neajunsurilor dintre colaboratorii magazinului.

Pentru elucidarea situației formate și stabilirii adevărului, Mușinschi Elvira a efectuat personal calcule, anexate la referința, prin care a fost stabilit faptul neexistenței datoriei imputate. Mai mult ca atât, nici unuia dintre pârâți nu i-au fost aduse la cunoștință materialele anchetei de serviciu din 04.02.2021 și nu au fost atrași pentru a da explicații și expunerea propriei păreri asupra cazului dat. În urma efectuării calculului său, Mușinschi Elvira a ajuns la o concluzie, precum că rezultatele inventarierii sunt greșite, neîntemeiate, care a adus la un rezultat eronat, iar în fapt, pârâții Popov Alexandru, Culațchi Roman, Gaikovskaia Irina și Mușinschi Elvira nu au datorii față de pârâtul SRL ”Cebacot” (f.d.1-5,vol.II).

7. **La data de 08.12.2022, pârâta Gurenco Elena a depus referință**, solicitând respingerea acțiunii ca nelegală și nefondată.

A menționat că nu a cauzat reclamantului nici un fel de prejudiciu și consideră că actele privind inventarierea efectuată de reclamant, sunt lovite de nulitate absolută, deoarece nu corespund normelor de drept, care reglementează răspunderea materială colectivă și cele privind efectuarea inventarierilor.

Consideră că este arbitrar și nu este prevăzut de lege și criteriul pus de reclamant la baza încasării a pretinsului prejudiciu în dependență de timpul lucrat de fiecare angajat. Constată și faptul că acțiunea reclamantului este prescrisă.

A precizat că a fost angajată la SRL ”Cebacot” în funcția de vânzătoare-consultant în secția de carne a magazinului alimentar ”La carne”. A activat de la 02.10.2020 până la 23.12.2020,

când a depus cerere de concediere, pe motiv de încălcări grave a legislației muncii de către angajator și anume neachitarea salariului convenit prin contractul de muncă la timp și în mărimea convenită; deși a convenit un salariu de 6000 lei pe lună, i s-a calculat 2 850 lei (această diferență mărturisește despre eschivarea de la plata impozitelor și plăților în Fondul Social); nu i-a fost înmânat contractul de muncă și fișa de post, precum și contractul de răspundere materială deplină; încălcarea gravă a regimului de muncă și odihnă - ziua de muncă dura 14 ore, fără pauza de masă, iar în acte scriau că a lucrat 8 ore.

A precizat că în urma acestor încălcări grave a legislației muncii i s-a agravat starea de sănătate și anume o traumă mai veche a piciorului. Fiindu-le încălcate drepturile de muncă ale întregului colectiv din 8 persoane, au apelat la ajutorul Inspecției Muncii. În urma anchetei acestui organ de stat și procesului contravențional care a avut loc, s-a constatat vinovăția reclamantului de săvârșirea a mai multe contravenții în domeniul muncii, pentru care reclamantul a fost tras la răspundere contravențională și sancționat cu o amendă cumulată de 260 unități convenționale, adică de 13 mii lei (hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 16.11.2021, dosar 4-1540/2021).

A specificat că salariul calculat de 2 850 lei l-a primit pe părți, în două rate, doar după intervenția Inspectoratului Muncii, la care s-au adresat cu plângeri. Salariul pe luna decembrie nu i-a mai fost achitat. Contabilitatea reclamantului refuză să le achite salariul, motivând că face inventariere și în dependență de rezultatul inventarierii le va achita restanța de salariu.

A subliniat că inventarierea a fost făcută la sfârșitul lunii decembrie de către directorul magazinului Mușinschi Elvira, de merceologul Bebco Oxana și de barmanul Culațchi Roman, în urma căreia nu a fost stabilită nici o pierdere. Dimpotrivă s-a constatat surplusuri, dat fiind faptul că unele produse de carne erau transformate în produse culinare și vândute. Rezultatele acestei inventarieri au fost acceptate și luate în primire de directorul financiar Tatiana Ceban și de Antonina Ceban.

A menționat că după terminarea inventarierii și sub supravegherea Inspectoratului Muncii, reclamantul i-a achitat ei și altor salariați salariul și i-a concediat fără să aibă careva pretenții.

Peste circa un an de zile, a primit o somație de la reclamant să achite un pretins prejudiciu de 6 172,84 lei, constatat în urma unei inventarieri. S-a adresat cu această problemă la Inspecția Muncii și a primit de la ei un răspuns explicativ. Totodată, a apreciat somația reclamantului ca o estorcare de bani și la primirea acestei cerințe, a scris la 14.01.2022 o petiție la Procuratura Generală în care a descris situația și a cerut apărare de acțiunile reclamantului.

A menționat că ea nu este vinovată în nici un fel de pretinsa lipsă invocată de reclamant, nu a făcut nimic (acțiune sau inacțiune) care să fi avut ca urmare cauzarea unui prejudiciu reclamantului și nu încălcat nicio regulă stabilită pentru lucrul cu mărfurile care erau în magazin.

A notat că cât a lucrat în magazin, toată activitatea sa avea loc sub supravegherea serviciului de pază al magazinului, care se afla în sala comercială, chiar în fața locului său de muncă. Activitatea sa avea loc sub îndrumarea și controlul directorului Elvira Mușinschi. Toată ziua de muncă era filmată de camerele de supraveghere din magazin, iar înregistrările erau vizionate de administrația magazinului. Niciodată cât a lucrat nu i-au fost făcute observații despre vreun fel

de încălcări din partea sa. Ea nu avea acces la casă și bani, pentru că se ocupa de tăiatul și ambalatul cărnii și altor produse din carne, la cererea cumpărătorilor. Ducea evidența zilnică a mărfurilor și fixa rezultatul la sfârșitul zilei de muncă pentru a verifica prezența mărfurilor a doua zi dimineața, deoarece în magazin rămâneau după plecarea sa lucrătorii pazei, administrației, dereticătoarea, hamalul sau contabilul. Niciodată, cât a lucrat, nu a stabilit a doua zi vreo lipsă a mărfurilor. Seara, preda toate mărfurile rămase, inclusiv din depozit, directorului Mușinschi Elvira, care le primeau în scris.

A reiterat că cât a lucrat, niciodată nu au fost anunțate furturi sau delapidări, toată activitatea era filmată de camerele de luat vederi din magazin. Lucrătorii pazei se aflau toată ziua în magazin, cheile de la toate ușile erau doar la ei. La aparatul de casă toate mărfurile se înregistrau în prezența directorului Mușinschi Elvira și programatorului. Când pleca la sfârșitul programului, lucrătorii pazei îi verificau pe ei și lucrurile sale personale, pentru profilactica sustragerilor. După verificare, șeful pazei personal încuia ușile magazinului, după ce ieșeau toți afară. Cât lua masa, toate produsele consumate din magazin, erau achitate de ei și trecute prin aparatul de casă, cu eliberarea bonului de plată și verificarea bonului de plată de către lucrătorii pazei. Aceasta poate fi văzut în înregistrările luate de camerele de luat vederi ale magazinului. De aceea, pretenția reclamantului legată de lipsa mărfurilor consideră că este totalmente neîntemeiată.

A menționat că de la data de 23.12.2020, când a depus cererea de concediere pe motive de sănătate, ea nu a mai fost la serviciu și nu poate să știe ce s-a întâmplat cu mărfurile din magazin. Inventarierea a fost efectuată la 14, 15.01.2021, adică peste 22 de zile de la data când ea nu a mai intrat în magazin și nu știe ce s-a întâmplat în această perioadă în magazin. Magazinul are camere de supraveghere în toate sălile interioare și în exterior, astfel că reclamantul are sub control toate spațiile magazinului și el știe cel mai bine ce s-a întâmplat cu mărfurile lui. De altfel, reclamantul nu a indicat în mod concret în ce constă vinovăția sa și nici nu a arătat ce reguli a încălcat ea personal, încălcări care ar fi avut ca rezultat cauzarea pretinsului prejudiciu. El nu a prezentat nici o probă, din care să rezulte că ea ar fi vinovată de acțiuni ilegale care ar fi cauzat lui pretinsa pagubă.

Consideră că acțiunea reclamantului este neîntemeiată și nu corespunde condițiilor prevăzute de art.328 Codul muncii, care stabilește că o parte a contractului individual de muncă trebuie să repare prejudiciul material pe care l-a cauzat celeilalte părți, în urma acțiunii sau inacțiunii sale ilegale și culpabile.

A specificat în final că nu are posibilitatea de a achita pretinsa daună cerută de reclamant. Actualmente este studentă la ULIM la facultatea Științe sociale și educație (adeverința universității, contractul de studii din 01.09.22 se anexează). Datorează universității o suma anuală pentru studii de 7 900 lei, din care a achitat sumele de 2 000, 3 000 și 1 400 lei (3 chitanțe se anexează) și mai are de achitat. Are probleme cu starea de sănătate (inclusiv trauma veche de la picior) și are cheltuieli permanente de întreținere a sănătății. Respectiv, la evaluarea răspunderii pretinse de reclamant să fie luată în considerație și starea socială și financiară a familiei sale (f.d.203-204,vol.II).

8. **La data de 02.12.2022, pârâta Bebco Oxana a depus referință**, solicitând respingerea acțiunii ca nelegală și nefondată.

A menționat că consideră acțiunea reclamantului privind încasarea de la ea a unui pretins prejudiciu de 4021,70 lei ca fiind nelegală și nefondată, deoarece nu a cauzat reclamantului nici un fel de prejudiciu. Consideră că actele privind inventarierea, efectuată de reclamant, sunt lovite de nulitatea absolută, deoarece nu corespund normelor de drept, care reglementează răspunderea materială colectivă și cele privind efectuarea inventarierilor. Este arbitrar și nu este prevăzut de lege și criteriul pus de reclamant la baza încasării pretinsului prejudiciu în dependență de timpul lucrat de fiecare angajat.

A notat că a fost angajată a SRL ”Cebacot” în funcția de merceolog la magazinul alimentar ”La carne”, situat în subsolul unei case de locuit cu multe etaje, de pe strada Ginta Latină, sectorul Ciocana, mun.Chișinău. A activat de la ***** până la 23.12.2020, când a depus cerere de concediere.

Muncind pentru reclamant a constatat mai multe încălcări ale drepturilor sale de muncă și, anume, la angajare nu i-a fost dat exemplarul textului contractului său de muncă și nici contractul de răspundere materială. De asemenea nu i-a fost dată fișa de post cu obligațiile de muncă, prevăzută în contractul de muncă. Prin contractul de muncă i-a fost stabilit un salariu de funcție de 10 000 lei, însă reclamantul nu i-a achitat acest salariu, în conformitate cu contractul d e muncă.

Lucra câte 14 ore pe zi, însă în tabelul de evidență a timpului de muncă se înscria o zi de muncă de 8 ore. La primul salariu a constatat că administrația reclamantului a înșelat pe toți angajații și în loc de salariul convenit prin contract, a achitat doar o parte mică. Din acest motiv toți angajații magazinului s-au concediat. A depus și ea cerere de concediere la 23.12.2020.

A subliniat că a primit pentru perioada cât a lucrat în anul 2020 doar 902,69 lei, adică circa 10% din salariul convenit, cealaltă parte din salariul prevăzut în contractul de muncă le-a primit doar după intervenția Inspectoratului Muncii, la care s-au adresat cu plângeri. Contabilitatea reclamantului refuza să le achite și restul salariului, motivând că face inventariere și în dependență de rezultatul inventarierii le va achita restanța de salariu. Inventarierea a fost făcută la sfârșitul lunii decembrie de către directorul magazinului Mușinschi Elvira, de ea ca merceolog și de barmanul Culațchi Roman, în urma căreia nu a fost stabilită nici o pierdere. Dimpotrivă s-a constatat surplusuri, dat fiind faptul că unele produse de carne erau transformate în produse culinare și vândute. Rezultatele acestei inventarieri au fost acceptate și luate în primire de directorul financiar Tatiana Ceban și de Antonina Ceban. După terminarea acestei inventarierii, și sub supravegherea Inspectoratului Muncii reclamantul le-a achitat ei și altor salariați salariul convenit cu el prin contractul de muncă încheiat și i-a concediat fără să aibă careva pretenții.

A menționat că fiindu-le încălcate drepturile de muncă ale întregului colectiv din 8 persoane, au apelat la ajutorul Inspecției Muncii. În urma anchetei acestui organ de stat și procesului contravențional care a avut loc, s-a constatat vinovăția reclamantului de săvârșirea a mai multe contravenții în domeniul muncii, pentru care reclamantul a fost tras la răspundere

contravențională și sancționat cu o amendă cumulată de 260 unități convenționale, adică de 13 mii lei (hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 16.11.2021, dosar 4-1540/2021).

A notat că peste circa un an de zile, la 08.11.2021, a primit o somație de la reclamant să achite un pretins prejudiciu de 4 021,70 lei, constatat în urma unei inventarieri. A apreciat această cerință ca o estorcare de bani făcută cu scopul de a-și acoperi din contul angajaților pierderile afacerii și, la primirea acestei cerințe, a scris la 19.01.2022 o petiție la Procuratura Generală în care a descris situația și a cerut apărare de acțiunile reclamantului.

A specificat că nu este vinovată în nici un fel de pretinsa lipsă invocată de reclamant, nu a făcut nimic (acțiune sau inacțiune) care să fi avut ca urmare cauzarea unui prejudiciu reclamantului, nu a încălcat nicio regulă stabilită pentru lucrul cu mărfurile care erau în magazin. Cât a lucrat în magazin, toată activitatea avea loc sub supravegherea serviciului de pază al magazinului, care se afla în sala comercială. Activitatea sa avea loc sub îndrumarea și controlul directorului Elvira Mușinschi. Toată ziua de muncă era filmată de camerele de supraveghere din magazin, iar înregistrările erau vizionate de administrația magazinului. Niciodată cât a lucrat nu i-au fost făcute observații despre vreun fel de încălcări din partea sa. Ea ducea evidența zilnică a mărfurilor și fixa rezultatul la sfârșitul zilei de muncă pentru a verifica prezența mărfurilor a doua zi dimineața, deoarece în magazin rămâneau după plecarea aa lucrătorii pazei, administrației, dereticătoarea, hamalul sau contabilul. Niciodată, cât a lucrat, nu a stabilit a doua zi vreo lipsă a mărfurilor. Seara, preda schimbul directorului Mușinschi Elvira. Cât a lucrat, niciodată nu au fost anunțate furturi sau delapidări, nici din partea angajaților, nici din partea cumpărătorilor. Toată activitatea lor era filmată de camerele de luat vederi din magazin. Lucrătorii pazei se aflau toată ziua în magazin, cheile de la toate ușile erau doar la ei. La aparatul de casă toate mărfurile se înregistrau în prezența directorului Mușinschi Elvira și programatorului. Când pleca la sfârșitul programului, lucrătorii pazei îi verificau și lucrurile sale personale, pentru profilactica sustragerilor. După verificare, șeful pazei personal încuia ușile magazinului, după ce ieșeau toți afară. Cât luam masa, toate produsele consumate de ea din magazin, erau achitate și trecute prin aparatul de casă, cu eliberarea bonului de plată și verificarea bonului de plată de către lucrătorii pazei. Aceasta poate fi văzut în înregistrările luate de camerele de luat vederi ale magazinului. Niciodată în perioada muncii sale când primea sumele de bani obținute din vânzări și le preda încasatorului nu a fost stabilită vreo lipsă de bani, toate mărfurile vândute corespundeau banilor încasați, iar toate mărfurile prezente corespundeau facturilor. De aceea consideră că pretenția reclamantului legată de lipsa mărfurilor este totalmente neîntemeiată.

A notat că de la data de 23.12.2020, când a depus cerere de concediere pe motive de sănătate, ea nu poate să știe ce s-a întâmplat cu mărfurile din magazin. Inventarierea invocată de reclamant a fost efectuată la 14, 15.01.2021, adică peste 22 de zile de la data concedierii sale și ea nu știe ce s-a întâmplat în această perioadă în magazin.

A specificat că magazinul are camere de supraveghere în toate sălile interioare și în exterior, de aceea reclamantul are sub control toate spațiile magazinului și el știe cel mai bine ce s-a întâmplat cu mărfurile lui. De altfel, reclamantul nu a indicat în ce constă vinovăția concretă a sa

și nici nu a arătat ce reguli a încălcat ea personal, încălcări care ar fi avut ca rezultat cauzarea pretinsului prejudiciu. El nu a prezentat nici o probă, din care să rezulte că ea ar fi vinovată de acțiuni ilegale care ar fi cauzat lui pretinsa pagubă.

Consideră că acțiunea reclamantului este neîntemeiată și nu corespunde condițiilor prevăzute de art.328 Codul muncii, care stabilește că o parte a contractului individual de muncă trebuie să repare prejudiciul material pe care l-a cauzat celeilalte părți, în urma acțiunii sau inacțiunii sale ilegale și culpabile.

Referitor la imposibilitatea de a achita pretinsa daună cerută de reclamant, a indicat că ***** Cheltuielile de întreținere, comunale ale apartamentului sunt mari și salariul pe care îl primește la locul de muncă actual este un venit insuficient pentru familia din 2 persoane mature.

A specificat că când s-a angajat la lucru în magazinul „La carne" al reclamantului își punea speranța în acest loc de muncă, crezând că va putea cu salariul de 10 000 lei convenit prin contractul de muncă, să-și întrețin familia, însă la primul salariu, când a primit circa 10% din salariul convenit și nu doar ea ci întregul colectiv de muncă, a înțeles că nu va putea să-și întrețină familia și a demisionat (f.d.205-206,vol.II).

9. **La data de 02.12.2022, pârâta Castraveț Oxana a depus referință**, menționând că consideră acțiunea reclamantului privind încasarea unui pretins prejudiciu de 4 676,39 lei ca fiind nelegală și nefondată, deoarece nu a cauzat reclamantului nici un fel de prejudiciu.

Consideră că actele privind inventarierea, efectuată de reclamant, sunt lovite de nulitatea absolută, deoarece nu corespund normelor de drept, care reglementează răspunderea materială colectivă și cele privind efectuarea inventarierilor.

A specificat că este arbitrar și nu este prevăzut de lege și criteriul pus de reclamant la baza încasării pretinsului prejudiciu în dependență de timpul lucrat de fiecare angajat. Ea a fost angajată a SRL "Cebacot" în funcția de vânzătoare-consultant la magazinul alimentar "La carne", situat în subsolul unei case de locuit cu multe etaje, de pe strada Ginta Latină, sectorul Ciocana, mun.Chișinău. A activat de la 14.11.2020 până la 23.12.2020, când a depus cerere de concediere. De la angajare a lucrat cu entuziasm până la 30.11.2020 când s-a îmbolnăvit de Covid. În jumătate de lună a făcut 192 ore de lucru, mai mult decât norma lunară, lucra câte 12 ore pe zi, iar în unele zile dublu. De la 01.12. până la 21.12 a fost în concediu medical bolnavă de Covid. Când a ieșit la muncă a constatat că administrația reclamantului a înșelat pe toți angajații și în loc de salariul convenit prin contract, au achitat doar o parte mică. Din acest motiv toți angajații magazinului s-au concediat. A depus și ea cerere de concediere la 23.12.2020.

A specificat că ea a primit la început pentru o lună de zile de lucru doar 617,39 lei, adică circa 10% din salariul convenit de 6 000 lei, cât prevedea contractul de muncă, cealaltă parte de circa 2 300 lei din salariu le-a primit doar după intervenția Inspectoratului Muncii. În total a primit circa 3 000 lei pentru luna lucrată. Astfel că reclamantul nu i-a achitat salariul convenit cu el prin contractul de muncă încheiat. Nici indemnizația pentru concediul de boală Covid, prevăzută de art.194, 123 Codul muncii nu i-a fost plătită de reclamant până în ziua de azi.

A notat că fiindu-le încălcate drepturile de muncă ale întregului colectiv din 8 persoane, au apelat la ajutorul Inspecției Muncii. În urma anchetei acestui organ de stat și procesului

contravențional care a avut loc, s-a constatat vinovăția reclamantului de săvârșirea a multe contravenții în domeniul muncii, pentru care reclamantul a fost tras la răspundere contravențională și sancționat cu o amendă cumulată de 260 unități convenționale, adică de 13 mii lei (hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 16.11.2021, dosar 4-1540/2021).

A precizat că când reclamantul i-a cerut achitarea pretinsului prejudiciu, ea a apreciat această cerință, ca o estorcare de bani făcută cu scopul de a-și acoperi din contul angajaților pierderile afacerii. A avut o criză de sănătate la primirea acestei cerințe și a scris la 19.01.2021 o petiție la Procuratura Generală în care a descris situația și a cerut apărare de acțiunile reclamantului.

Consideră că nu este vinovată în nici un fel de pretinsa lipsă invocată de pârât, nu a făcut nimic (acțiune sau inacțiune) care să fi avut ca urmare cauzarea unui prejudiciu pârâtului și nu a încălcat nicio regulă stabilită pentru lucrul cu mărfurile care erau în magazin. Cât a lucrat în magazin, toată activitatea sa avea loc sub supravegherea serviciului de pază al magazinului, care se afla în sala comercială, chiar în fața locului său de muncă. Activitatea sa avea loc sub îndrumarea și controlul directorului Elvira Mușinschi. Toată ziua de muncă era filmată de camerele de supraveghere din magazin, iar înregistrările erau vizionate de administrația magazinului. Niciodată cât a lucrat nu i-au fost făcute observații despre vreun fel de încălcări din partea sa. Ea ducea evidența zilnică a mărfurilor și fixa rezultatul la sfârșitul zilei de muncă pentru a verifica prezența mărfurilor a doua zi dimineața, deoarece în magazin rămâneau după plecarea sa lucrătorii pazei, administrației, dereticătoarea, hamalul sau contabilul. Niciodată, cât a lucrat, nu a stabilit a doua zi vreo lipsă a mărfurilor. Seara ea preda toate mărfurile rămase, inclusiv din depozit, directorului Mușinschi Elvira, care le primea în scris. Cât a lucrat, niciodată nu au fost anunțate furturi sau delapidări, toată activitatea lor era filmată de camerele de luat vederi din magazin. Lucrătorii pazei se aflau toată ziua în magazin, cheile de la toate ușile erau doar la ei. La aparatul de casă toate mărfurile se înregistrau în prezența directorului Mușinschi Elvira și programatorului. Când pleca la sfârșitul programului, lucrătorii pazei îi verificau pe ei și lucrurile lor personale, pentru profilactica sustragerilor. După verificare, șeful pazei personal încuia ușile magazinului, după ce ieșeau toți afară. Cât lua masa, toate produsele consumate din magazin, erau achitate de ei și trecute prin aparatul de casă, cu eliberarea bonului de plată și verificarea bonului de plată ce către lucrătorii pazei. Aceasta poate fi văzut în înregistrările luate de camerele de luat vederi ale magazinului. De aceea, pretenția reclamantului legată de lipsa mărfurilor este totalmente neîntemeiată.

A notat că de la data de 23.12.2020, când a depus cererea de concediere pe motive de sănătate, ea nu a mai fost la serviciu și nu poate să știe ce s-a întâmplat cu mărfurile din magazin. Inventarierea a fost efectuată la 14, 15.01.2021, adică peste 22 de zile de la data când ea nu a mai intrat în magazin. Nu știe ce s-a întâmplat în această perioadă în magazin. Magazinul are camere de supraveghere în toate sălile interioare și în exterior, de aceea pârâtul are sub control toate spațiile magazinului și el știe cel mai bine ce s-a întâmplat cu mărfurile lui. De altfel, pârâtul nu a indicat în ce constă vinovăția concretă a sa și nici nu arătat ce reguli a încălcat ea personal,

încălcări care ar fi avut ca rezultat cauzarea pretinsului prejudiciu. El nu a prezentat nici o probă, din care să rezulte că ea ar fi vinovată de acțiuni ilegale care ar fi cauzat lui pretinsa pagubă.

Consideră că acțiunea pârâtului este neîntemeiată și nu corespunde condițiilor prevăzute de art.328 Codul muncii, care stabilește că o parte a contractului individual de muncă trebuie să repare prejudiciul material pe care l-a cauzat celeilalte părți, în urma acțiunii sau inacțiunii sale ilegale și culpabile.

Referitor la imposibilitatea de a achita pretinsa daună cerută de reclamant, a notat că crește și educă de una singură *****

A notat că înainte de a se angaja la reclamant, a trecut prin crize financiare majore. A trebuit să facă față la plăți obligatorii de mai mult de 14 000 lei, numite restanțe pentru serviciile comunale datorate APL. Când s-a angajat la lucru în magazinul „La carne" al reclamantului își punea speranța în acest loc de muncă, crezând că va putea cu salariul de 6 000 lei convenit prin contractul de muncă, să-și întrețină familia și să iasă din criza financiară, însă la primul salariu, când a primit doar 10% din salariul convenit, și nu doar ea ci întregul colectiv de muncă, a înțeles că nu va putea să-și întrețină familia și a demisionat.

A specificat că are grave probleme de sănătate și are cheltuieli permanente de tratament. Actualmente are un salariu lunar de 3 600 lei. În anul 2021 a primit la acest loc de muncă 1 331 lei. *****care la fel sunt costisitoare. Serviciile comunale sunt costisitoare, este nevoită să ia de unde nu are și să achite lunar între circa 2 200 și 4 700 lei. De fapt, cheltuielile pentru necesitățile de viață pentru familia sa sunt mult mai mari (f.d.207-208,vol.II).

10. **La data de 17.02.2023, prin intermediul cancelariei, Castraveț Oxana, Bebco Oxana, Gurenco Elena au înaintat acțiuni reconvenționale** către SRL "Cebacot" privind constatarea nulității absolute a ordinului nr.37 din 14.01.2021, ordinului nr.39 din 14.01.2021, procesului-verbal din 21.01.2021, listei de inventariere, ordinului nr.55 din 26.01.2021, ordinului nr.60 din 04.02.2021, încheierii din 04.02.2021, contractului de răspundere materială deplină din ***** (f.d.23-37, vol.III).
11. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03.04.2023, nu s-a dat curs acțiunilor reconvenționale, fiindu-le acordat termen de 10 zile pentru înlăturarea neajunsurilor (f.d.38-40, vol.III).
12. **La data de 12.04.2023, pârâtele Castraveț Oxana, Bebco Oxana, Gurenco Elena, au depus din nou acțiuni reconvenționale** către SRL "Cebacot" privind constatarea nulității absolute a ordinului nr.37 din 14.01.2021, ordinului nr.39 din 14.01.2021, procesului-verbal din 21.01.2021, ordinului nr.55 din 26.01.2021, ordinului nr.60 din 04.02.2021, încheierii din 04.02.2021, contractului de răspundere materială deplină din ***** (f.d.57-65, 79-88, 103-112,vol.III).

În motivarea acestora au indicat că pârâtul a încheiat la ***** cu Mușinschi Elvira și membrii colectivului un contract de răspundere materială colectivă deplină nr.*****, lovit de nulitate absolută. Contractul de răspundere materială colectivă deplină nr.1 din *****, semnat de pârât cu unii salariați, nu corespunde nici uneia din condițiile stabilite de art.340 Codul muncii,

de aceea consideră că pârâtul nu avea dreptul să încheie cu reclamanții un contract de răspundere materială, anume colectivă.

În primul rând, salariații care au semnat contractul în cauză nu executau lucrările în comun, ci fiecare salariat deținea o funcție concretă, distinctă, având obligații funcționale bine delimitate. Aceste obligații sunt prevăzute în fișa de post a fiecărui salariat.

În al doilea rând, au notat că valorile, mărfurile cu care lucrau, nu le-au fost transmise printr-un act anume. Pârâtul nu a prezentat un act de transmitere-primire a mărfurilor sau altfel de acte de acest fel și nu țin minte să fi semnat asemenea acte.

Au precizat în al treilea rând, că răspunderea materială a fiecărui angajat poate fi delimitată strict la volumul de valori primite de el și nu era nevoie de răspundere materială colectivă. Pârâtul putea și urma să stabilească răspundere materială individuală pentru fiecare funcție deținută de un salariat. Fiecare angajat avea funcțiile sale specifice, unii din angajați nici nu aveau atribuții legate în mod practic cu valorile, mărfurile cu care se opera, directorul are în special funcții de organizare și supraveghere; merceologul are funcțiile specifice nefiind legat în mod practic cu valorile, mărfurile în cauză; casierul are specificul său de lucru la casă. Tot așa barmanul, cofetarul, vânzătorii și recepționerul au fiecare domeniul lui de activitate și vin în contact practic și direct cu valorile, mărfurile din magazin specifice fiecărei specialități.

Au menționat că felurile de mărfuri cu care are de a face fiecare din salariați și volumul lor pot fi stabilite și poate fi organizată evidența predării-transmiterii către fiecare salariat a mărfurilor și delimitată răspunderea materială a fiecărui salariat pentru valorile, mărfurile primite în gestiune. Însă, pârâtul a încheiat contractul de răspundere materială colectivă din comoditate și pentru a fi mai simplu să-și recupereze potențiale pierderi, având la îndemână mai mulți salariați pentru aceasta, și nu pentru că era imposibilă delimitarea răspunderii materiale a fiecărui salariat cu funcția lui specifică.

În al patrulea rând, au specificat că contractul de răspundere materială colectivă deplină este lovit de nulitate absolută și din motivul că nu este semnat de toți angajații colectivului de muncă și, anume, nu este semnat de directorul Mușinschi Elvira. Prin faptul că nu este semnat de toți membrii colectivului contractul contravine direct condiției de valabilitate contractului, prevăzută de art.340 Codul muncii, potrivit căreia contractul în cauză trebuie să fie încheiat cu toți salariații colectivului de muncă.

Au indicat că faptul că semnarea acestui fel de contracte de către toți membrii colectivului este o condiție de valabilitate a fost menționat de practica judiciară și în legătură cu alte situații. Spre exemplu, în punctul 21, alin.2 al Hotărârii Plenului CSJ nr.11 din 03.10.2005 "Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează obligația uneia dintre părțile contractului individual de muncă de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părți", se stabilește că dacă pe parcursul valabilității contractului intervin remanieri în cadrul componenței colectivului, prin angajarea de noi salariați, contractul va trebui să fie semnat și de către noii salariați, pentru a fi considerat valabil.

Iar în alineatul 1 al aceluiași punct 21 al acestei hotărâri, înalta instanță menționează de asemenea, că în situațiile alternative prevăzute de art.340 din Codul muncii, angajatorul, cu

acordul reprezentanților salariaților, poate încheia un contract de răspundere materială deplină (de brigadă) cu membrii colectivului, care va fi semnat de către toți membrii colectivului.

Consideră pârâtele/reclamante că pârâtul nu și-a organizat afacerea în cadrul magazinului și nu a reglementat relațiile dintre salariați și administrație în ceea ce privește circulația valorilor, mărfurilor în cauză, deși era obligat și putea să facă aceasta. De aceea, consideră că răspunderea pentru pretinsa lipsă îi este imputabilă totalmente.

Au punctat că pct.5.3 a contractului de răspundere materială colectivă este lovit de nulitate absolută pentru un temei suplimentar. Sintagma ”în proporție egală conform timpului efectiv lucrat.” este lipsită de logică și inaplicabilă, dacă prejudiciul este reparat ”în proporție egală” el nu poate fi ’’conform timpului efectiv lucrat”, deoarece în realitate fiecare angajat are timpul propriu lucrat, care diferă de timpul lucrat al altui angajat, iar dacă este reparat ”în proporție egală” nu mai poate fi aplicat ’’timpul efectiv lucrat”.

Au subliniat că acest criteriu de reparație a prejudiciului ”conform timpului efectiv lucrat”, este un criteriu arbitrar, irațional, care nu este prevăzut de nici o normă juridică în vigoare. El nu are nicio legătură rațională sau cauzală cu un prejudiciu real cauzat. Totodată, consideră că acest criteriu de reparare a prejudiciului contravine în mod vădit art.20 Codul civil, art.328, 338 Codul muncii, care stabilesc că prejudiciul trebuie să fie cauzat de către angajat ”prin acțiunile sau inacțiunile ilegale și culpabile” și ”cu vinovăție”.

Au indicat că potrivit punctului 22 al Hotărârii Plenului CSJ nr.11 din 3.10.2005, membrii colectivului sânt exonerați de răspundere materială dacă se va constata că dauna a fost cauzată fără vinovăția lor sau au fost depistate persoanele care sânt vinovate de cauzarea prejudiciului. Astfel, pârâtul nu a prezentat probe că membrii colectivului au cauzat prejudiciul cu vinovăție și nici nu a cercetat cauzele apariției prejudiciului, și nici nu a căutat persoana vinovată. Acest criteriu nu ține cont, la stabilirea cotei-părți a fiecărui membru al colectivului, de ”gradul vinovăției fiecărui membru”, așa cum cere punctul 23 al Hotărârii Plenului CSJ nr.11 din 03.10.2005, ci de ”timpul efectiv lucrat” care nu are nicio legătură cu prejudiciul cauzat și vinovăția cauzatorului. De aceea, consideră că acest criteriu de reparare a prejudiciului ”conform timpului efectiv lucrat”, este lovit de nulitate absolută.

Au menționat că pârâtul nu a stabilit cauzele apariției prejudiciului or, conform art.342 alin. (1) Codul muncii, pârâtul era obligat să stabilească în timpul anchetei de serviciu cauzele apariției prejudiciului, fapt pe care acesta nu l-a făcut. De asemenea, conform art.342, alin.3, pârâtul era obligat să ia de la pârâte/reclamante, ca și de la toți ceilalți membri ai colectivului, câte o explicație scrisă pentru a constata cauzele apariției pretinsului prejudiciu, or, acestea nu au primit nici o scrisoare de la pârât cu invitația de a prezenta o asemenea explicație.

Au specificat că pârâtul nu a prezentat la dosarul cauzei vreo probă că ar fi solicitat vreo explicație scrisă or, refuzul de a prezenta o asemenea explicație se consemnează într-un proces-verbal semnat de câte un reprezentant al angajatorului și, respectiv, al salariaților. La fel, pârâtul nu a prezentat la dosar nici vreun proces-verbal care ar confirma că ele au refuzat să prezinte explicații scrise.

Au menționat și faptul că inventarierea efectuată de pârâtul SRL" Cebacot" nu corespunde prevederilor actelor normative aplicabile (Regulamentului privind inventarierea pct.12, 18,28, 57, 77) și este lovită de nulitate absolută,

Astfel, conchid că din ordinul nr.37 din 14.01.2021 "Cu privire la efectuarea inventarierii" și ordinul nr.39 din 14.01.2021 "Cu privire la operarea modificărilor în componența comisiei de inventariere", prezentate de pârât, rezultă că ele nu au fost aduse la cunoștință contra semnătură membrilor comisiei de inventariere, pe textul ordinelor lipsesc semnăturile.

Au subliniat că Comisia de inventariere, numită de pârât, nu a invitat-o pe directorul Mușinschi Elvira și pe membrii colectivului la efectuarea inventarierii. De asemenea, comisia nu a cerut prezentarea de la director sau membrii colectivului prezentarea declarației prevăzută în anexa 2 a regulamentului. Din actele prezentate de pârât rezultă că inventarierea a avut loc pe durata a două zile 14 și 15.01.2021. În seara zilei de 14 ianuarie comisia urma să sigileze, în prezența lor, încăperile în care a avut loc inventarierea până a doua zi când trebuia să continue inventarierea. Însă nu au fost invitate la inventariere iar pârâtul nu a prezentat vreo dovadă că a sigilat încăperile în seara zilei de 14.01.2021 și că a doua zi dimineața sigiliile erau intacte.

Au notat că presupușii răspunzători materiali colectivi, înainte de data inventarierii nu mai erau angajați și nu mai erau prezenți la locul de muncă, de aceea nu puteau să se pregătească de inventariere prin întocmirea raportului menționat mai sus, așa încât să poată să se apere pe durata inventarierii și după de presupuse lipsuri. Pârâtul nu a asigurat prezența pârâtelor/reclamante și nici posibilitatea de a îndeplini cerințele Regulamentului privind inventarierea.

Au specificat că inventarierea efectuată de pârât contravine direct prevederilor pct.18, 6) al Regulamentului privind inventarierea, or, inventarierea urma să aibă loc cu prezența directorului Mușinschi E., dar și a pârâtelor/reclamante, precum și a celorlalți membri ai colectivului. Pârâtul a efectuat inventarierea în lipsa directorului, a pârâtelor/reclamante și a celorlalți membri ai colectivului precum și nu a anunțat despre locul, ora și ziua efectuării inventarierii.

De asemenea a notat că nu au fost invitate să asiste la întocmirea procesului-verbal privind rezultatele inventarierii din 21.01.2021, procesul-verbal nu le-a fost adus la cunoștință și nu le-a fost oferită posibilitatea de a-l semna, fapt ce contravine pct.77 al Regulamentului privind inventarierea.

Au notat că lista de inventariere a stocurilor din magazin prezentată de pârât nu corespunde listei de inventariere INV-2 (anexa 5) și listei de inventariere INV-3 (anexa 6) nu sunt clar indicate rubricile prevăzute și nu este clar ce parametru reprezintă unele rubrici, sunt schimbate cu locul rubricile, fapt ce contravine punctului 57 din Regulamentul privind inventarierea.

În final a specificat că potrivit punctului 28 al Regulamentului privind inventarierea, listele de inventariere se întocmesc pe subdiviziuni și bunuri în două exemplare, un exemplar pentru gestionar, al doilea exemplar pentru comisia de inventariere și se semnează pe fiecare filă membrii comisiei de inventariere și de gestionar, însă lista de inventariere prezentată de pârât, nu este semnată pe fiecare pagină nici de membrii comisiei de inventariere, nici gestionari și nici ceilalți membri ai colectivului.

În drept, pârâtele/reclamante și-au întemeiat acțiunile în temeiul art.328, 338, 340, 341, 342, 344, 346 Codul muncii, 10, 11, 13, 20, 327, 328 Cod civil.

13. Prin încheierea protocolară a judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Violeta Gîrleanu, din 10.10.2023, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii, Munteanu Maria și Bîrcă Tamara (f.d.151-154,vol.III).
14. Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Violeta Gîrleanu, din 10.10.2023, s-a acceptat spre examinare acțiunile reconvenționale înaintate de Castraveț Oxana, Bebco Oxana, Gurenco Elena către SRL ”Cebacot” privind constatarea nulității absolute a ordinului nr.37 din 14.01.2021, ordinului nr.39 din 14.01.2021, procesului-verbal din 21.01.2021, listei de inventariere, ordinului nr.55 din 26.01.2021, ordinului nr.60 din 04.02.2021, încheierii din 04.02.2021, contractului de răspundere materială deplină din *****, pentru a fi examinată concomitent cu acțiunea inițială înaintată de SRL ”Cebacot” (f.d.159-161, vol.III).
15. La data de 27.02.2024, prin intermediul cancelariei instanței, reclamantul SRL ”Cebacot” prin intermediul avocatului stagiar, Damian Maria, a depus referință la acțiunile reconvenționale înaintate de Bebco Oxana, Gurenco Elena și Castraveț Oxana, prin care a menționat că consideră solicitările respective neîntemeiate pe fond din considerentele ce succed (f.d.31-36,vol.IV).

La 14.01.2021 - 15.01.2021, Comisia a efectuat inventarierea bunurilor aflate în magazinul alimentar ”La carne”, astfel, fiind constatată suma neajunsului la preț de cost de 39 001,14 lei.
A specificat că la inventariere a fost invitat directorul magazinului „La carne”, Mușinschi Elvira, în acest sens, la cererea SRL „Cebacot” privind ridicarea excepției de tardivitate a anexat instanței extras din conversația pe aplicația viber, între directorul financiar al întreprinderii și Mușinschi Elvira. Salariații magazinului „La carne”, care sunt reclamanți și intervenienți accesorii la prezenta acțiune, au refuzat participarea la inventariere. Inventarierea a avut loc cu predarea gestiunii magazinului alimentar „La came” de la Mușinschi Elvira la Filceva Ivanna.

Cu referire la fondul acțiunilor reconvenționale, a menționat că acestea sunt formale și declarative și denotă dezacordul neîntemeiat al persoanelor care au cauzat prejudicii SRL „Cebacot”, iar în acest sens comunică următoarele.

Prin Ordinul directorului SRL „Cebacot” nr.37 din 14.01.2021 cu privire la efectuarea inventarierii, în legătură cu absența nemotivată a directorului Mușinschi Elvira de la serviciu, cât și cererile de demisie depuse de mai mulți membri ai colectivului, și respectiv necesitatea de predare-primire a subdiviziunii, s-a dispus efectuarea inventarierii magazinului alimentar.

A conchis că solicitarea de anulare a Ordinului nr.37 din 14.01.2021 cu privire la efectuarea inventarierii, de către salariați care nu au participat la efectuarea inventarierii, este neîntemeiată, abuzivă și pasibilă a fi respinsă. Or, efectuarea inventarierii este o prerogativă a conducerii societății comerciale, care se efectuează inclusiv la decizia unilaterală a conducătorului entității, conform pct.3 subpct.10 din Regulamentul privind inventarierea. Având în vedere că reclamanții Castraveț Oxana, Bebco Oxana, Gurenco Elena au depus cereri de demisie în aceeași zi, la 23.12.2020, este evidentă necesitatea efectuării inventarierii patrimoniului SRL “Cebacot”, în

vederea asigurării că activitatea desfășurată de acestea a fost legală și nu a provocat prejudicii angajatorului. Solicitarea de anulare a Ordinului nr.37 din 14.01.2021 în atare circumstanțe, denotă nu doar caracterul abuziv al acesteia, dar și o neînțelegere a principiilor activității antreprenoriale.

A notat că SRL "Cebacot" a fost prejudiciată datorită lipsei de competență a angajaților magazinului alimentar "La carne". La dosar a anexat dovada instruirilor la care au participat salariații magazinului pe temele pe care aceștia urmau să le însușească, referitor la modalitatea de calculare a prețurilor, modalitatea de utilizare a mașinilor de casă și control, etc., însă aceștia, inclusiv directorul Mușinschi Elvira, au dat dovadă de incompetență, necalculând corect suma mărfurilor ce urmează a fi comercializată. Necompetența angajaților a prejudiciat angajatorul SRL "Cebacot", al cărui prejudiciu cauzat îl solicită în prezenta cauză judiciară.

A adus la cunoștință că mărfurile se vindeau la un preț incorect stabilit de angajații magazinului (de exemplu, fără calculul TVA). Despre lipsa de competență a acestora se indică inclusiv în răspunsul SRL "Intelectsoft" la solicitarea SRL "Cebacot" nr.207 din 06.12.2022, aferent rezultatelor instruirii angajaților SRL "Cebacot".

Cu referire la solicitarea anulării Ordinului nr.39 din 14.01.2021 cu privire la operarea modificărilor în componența Comisiei de inventariere, a constatat că inclusiv această solicitare este nefondată și pasibilă a fi respinsă. Or, ordinul respectiv este un act cu caracter organizatoric, elaborat de către Directorul SRL „Cebacot", în scopul efectuării inventarierii, întrucât inițial conducerea SRL „Cebacot" nu identificase persoana care să fie angajat în locul lui Mușinschi Elvira, în Comisie a fost inclus contabilul Zavalișina Olga. Ulterior, la identificarea noului gestionar al magazinului (având în vedere că Mușinschi Elvira a depus cererea de demisie), și anume Filceva Ivanna, care a acceptat preluarea magazinului, au fost operate modificările corespunzătoare în componența Comisiei de inventariere.

Cu referire la solicitarea anulării procesului-verbal privind rezultatele inventarierii din 21.01.2021, a menționat că reclamanții nu au înaintat nici un argument probat care să denote temeinicia formulării unei asemenea pretenții. Procesul-verbal respectiv stabilește rezultatele inventarierii efectuate, suma soldurilor mărfii scriptice și faptice, suma neajunsurilor și surplusurilor, față de care nu au fost înaintate nici un argument probat întru demonstrarea unor date contrare procesului - verbal respectiv.

Cu referire la solicitarea anulării Ordinului nr.55 din 26.01.2021 cu privire la desfășurarea anchetei de serviciu privind stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui, constată că inclusiv această pretenție este abuzivă. Or, în situația constatării administrării defectuoase a magazinului alimentar care aparține SRL "Cebacot", este evidentă întreprinderea acțiunilor corespunzătoare care se impun, de către factorii decidenți ai întreprinderii, întru examinarea minuțioasă a circumstanțelor produse și respectiv atragerea la răspundere a responsabililor care au prejudiciat întreprinderea.

Cu referire la solicitarea anulării Ordinului nr.60 din 04.02.2021 cu privire la rezultatele anchetei de serviciu privind stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui în urma inventarierii la data de 14-15.01.2021, a menționat faptul că prin

Ordinul respectiv, s-au descris rezultatele anchetei de serviciu desfășurate și în coroborare cu tabelul de pontaj, s-a calculat neajunsul repartizat pentru fiecare angajat.

A atras atenția că conform extrasului din discuția directorului financiar cu Mușinschi Elvira, anexată la materialele discuției, ultima recunoaște că magazinul alimentar a fost prejudiciat și suma prejudiciului cauzat urmează a fi repartizată tuturor angajaților magazinului.

Cu referire la solicitarea anulării încheierii asupra cazului stabilirii mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzei apariției lui în urma inventarierii la data de 14-15.01.2021 emisă la 04.02.2021, a specificat că acesta este un act premergător elaborat de directorul financiar Tatiana Ceban, prin care propune modul de repartizare a neajunsului, conform contractului cu privire la răspunderea materială colectivă deplină.

Cu referire la solicitarea constatării nulității absolute a contractului de răspundere materială deplină nr.1/202, încheiat la ***** între SRL Cebacot și Mușinschi Elvira cu colectivul de muncă, constată că solicitarea respectivă este declarativă, scopul acesteia fiind de fapt eschivarea de la executarea contractului respectiv de către salariații-reclamanți care au prejudiciat SC „Cebacot". Consideră că reclamanții nu au prezentat nici un argument plauzibil de apreciere, întru susținerea solicitărilor adresate instanței.

La fel, cu referire la argumentul invocat, precum că "valorile cu care lucram, nu mi-au fost transmise mie printr-un act anume. Reclamantul nu a prezentat un act de transmitere-primire a mărfurilor, eu nu țin minte să fi semnat un asemenea act'', a menționat că intrările de bunuri în magazinul "La carne" au fost efectuate prin facturi fiscale. Magazinul a fost deschis pentru activitate în cadrul colectivului format din reclamanții și intervenienții accesorii ai prezentei acțiuni. Toate bunurile care au intrat în magazine (mijloace fixe, obiecte de mică valoare, mărfuri, produse, utilaje, mobile, calculatoare) au fost documentate prin facturi fiscale primite contra semnătură de către Mușinschi Elvira, astfel nefiind necesară întocmirea unui act de primire-predare.

Cu referire la argumentul precum că "nu era nevoie de răspunderea materială colectivă. Reclamantul putea și trebuia să stabilească răspundere materială individuală pentru fiecare funcție deținută de un salariat", consideră că acesta este unul formal și abuziv. Obiectul de activitate al magazinului "La carne" a fost comerțul produselor alimentare, prin urmare toți angajații magazinului respectiv au prestat servicii conform competențelor pentru a întreține magazinul și comercializa produsele alimentare din magazin. Iar, scopul încheierii contractului cu privire la răspunderea materială colectivă deplină a fost asigurarea integrității bunurilor materiale primite spre evidență, păstrare, livrare și depozit, în condițiile art.340 din Codul muncii. Este evident că administrarea magazinului alimentar nu poate fi realizată în mod independent de o persoană, de aici survine și modalitatea de răspundere colectivă pentru pagubele aduse angajatorului. Or, atât timp cât atribuțiile vânzătorilor alimentari, cofetarului, merceologului, casierului, recepționerului de marfa și directorului de magazin sunt de nedivizat, atât timp și răspunderea acestora este inseparabilă.

Cu referire la argumentul invocat de reclamanți, precum că contractul de răspundere materială colectivă deplină este lovit de nulitate absolută deoarece nu este semnat de Mușinschi

Elvira, a subliniat că din motive necunoscute aceasta a refuzat să semneze contractul respectiv la *****, iar ulterior în mod intenționat pentru a se eschiva de la răspundere a tot tărăgănat semnarea acestuia.

A atras atenția că organele de conducere ale SRL "Cebacot" au solicitat de nenumărate ori semnarea contractului respectiv, Mușinschi Elvira amânând semnarea, însă, din conversația pe aplicația Viber atașată la materialele cauzei, dintre Mușinschi Elvira și directorul financiar Ceban Tatiana, constată asumarea acesteia de a suporta prejudiciul cauzat magazinului, or din conversația purtată rezultă ca aceasta cunoștea despre faptul că lipsesc mărfuri, iar costul acestora urmează a fi suportat de către toți angajații magazinului "La carne", colectiv din care face parte și aceasta.

A conchis că reclamanții nu pot invoca nulitatea unui contract asumat și semnat de aceștia, din considerentul că un alt salariat - gestionarul magazinului, nu ar fi semnat contractul respectiv. Prejudiciul cauzat de reclamanți urmează a fi reparat de către aceștia, iar argumentele invocate denotă doar faptul că aceștia se eschivează de la obligațiile de reparare a prejudiciului cauzat. Mai mult, legea stabilește expres necesitatea semnării unui asemenea contract între angajatorul și membrii colectivului și nicidecum între angajator și gestionarul magazinului.

Cu referire la argumentul reclamanților precum că SRL "Cebacot" era obligat să ia explicații de la aceștia, la efectuarea inventarierii, instanței nu i-au fost prezentate norme juridice în susținerea acestei alegații. Or, o astfel de normă nici nu există. Procedura și participanții inventarierii sunt stabiliți expres în Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 60 din 29.05.2012. Componența Comisiei de inventariere este stabilită conform pct. 15 din Regulamentul menționat, aceasta fiind din cel puțin 3 persoane - președinte și 2 membri.

Cu referire la argumentul precum că pârâtul nu a prezentat vreo dovadă că a sigilat încăperile în seara zilei de 14.01.2021 și că a doua zi dimineața sigiliile erau intacte, a notat că la cererea de chemare în judecată a fost anexată solicitarea SRL „Cebacot" adresată SRL „Saturn Grup" nr. 273 din 21.11.2022, cu privire la emiterea unui raport privind primirea și eliberarea de la pază a obiectului comercial ce aparține SRL „Cebacot", și anume magazinul alimentar „La carne", situat în mun.Chișinău, str.Ginta Latină nr.12/12 pentru perioada 13.01.2021 - 16.01.2021. Totodată, la dosar a fost anexată inclusiv scrisoarea SRL „Saturn Grup" nr.161 din 09.12.2022, cu anexa - Raportul Dispeceratului Centralizat de Pază care include informația privind transmiterea și scoaterea de la pază a magazinului. În cumulul celor expuse, în conformitate cu prevederile art.236 din Codul de procedură civilă, a solicitat respingerea ca fiind neîntemeiată a acțiunilor reconvenționale depuse de Bebco Oxana, Gurenco Elena și Castraveț Oxana.

16. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 11.06.2024, a fost admisă cererea înaintată de avocatul stagiar Damian Maria, reprezentantul reclamantului/pârâtului SRL "Cebacot" privind excepția de tardivitate a acțiunilor reconvenționale înaintate de Castraveț Oxana, Bebco Oxana, Gurenco Elena.

Au fost respinse, ca fiind tardive, acțiunile reconvenționale înaintate de Castraveț Oxana, Bebco Oxana, Gurenco Elena către SRL ”Cebacot”, intervenienți accesorii Mușinscaia Elvira, Gulațchi Roman, Gaicovscaia Irina, Hristovschi Marina, Popov Alexandru privind constatarea nulității absolute a ordinului nr.37 din 14.01.2021, ordinului nr.39 din 14.01.2021, procesului-verbal din 21.01.2021, listei de inventariere, ordinului nr.55 din 26.01.2021, ordinului nr.60 din 04.02.2021, încheierii din 04.02.2021, contractului de răspundere materială deplină din ***** (f.d.80-88,vol.IV).

17. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07.10.2024, a fost casată încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 11.06.2024 privind excepția de tardivitate a acțiunilor reconvenționale înaintate de Castraveț Oxana, Bebco Oxana și Gurenco Elena, cauza fiind remisă la rejudecare în același complet de judecată (f.d.125-132, vol.IV).
18. În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului/pârât SRL ”Cebacot”, Ceban Tatiana, și avocatul Digori Pavel au susținut acțiunea inițială și au solicitat admiterea acesteia în sensul declarat, precum și nu au recunoscut acțiunile reconvenționale înaintate de Castraveț Oxana, Bebco Oxana și Gurenco Elena și au solicitat respingerea acestora ca fiind neîntemeiate.
19. În ședința de judecată, pârâtele Bebco Oxana, Castraveț Oxana și avocatul Potoroacă Mihail, au susținut acțiunile reconvenționale și au solicitat admiterea acestora, precum și au solicitat respingerea acțiunii inițiale.
20. În ședința de judecată, pârâta Gurenco Elena și avocatul Farniev Arcadie, au susținut acțiunea reconvențională și au solicitat admiterea acesteia, precum și au solicitat respingerea acțiunii inițiale.
21. În ședința de judecată, pârâții Culațchi Roman, Gaicovscaia Irina, Mușinschi Elvira și avocatul Badii Dan, nu au recunoscut acțiunea inițială și au solicitat respingerea acesteia.
22. În ședința de judecată, pârâtul Popov Alexandru nu a recunoscut acțiunea inițială și a solicitat respingerea acesteia.
23. În ședința de judecată, reprezentantul intervenientului accesoriu Munteanu Maria, avocatul Coban Igor, a invocat că susține poziția pârâților.
24. În ședința de judecată, intervenientul accesoriu Bîrcă Tamara, nu s-a prezentat, procedura de citare a fost respectată (f.d.247,vol.III).

Aprecierea instanței de judecată:

25. Audiind opinia participanților la proces, examinând acțiunea inițială înaintată de SRL ”Cebacot” și acțiunile reconvenționale înaintate de Castraveț Oxana, Bebco Oxana și Gurenco Elena, precum și materialele dosarului în raport cu normele legale aplicabile speței, instanța de judecată consideră că acțiunea inițială și acțiunile reconvenționale urmează a fi respinse, din considerentele ce succed.
26. Conform prevederilor art.118 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii

sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

27. Conform art.121 și art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului. Circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.
28. În conformitate cu art.130 alin.(1)-(3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

29. Astfel, s-a constatat că la data de 15.09.2020, în baza cererii Elvirei Mușinscia și ordinului SRL ”Cebacot” nr.355, între SRL „Cebacot”, în calitate de Angajator, și Mușinschi Elvira, în calitate de Salariat, a fost încheiat contractul individual de muncă nr.*****, prin care ultima a fost angajată în funcția de director magazin alimentar, pe o perioadă nedeterminată (f.d.14-17,vol.I).
30. La data de *****, între SRL „Cebacot”, în calitate de Angajator, și Bebco Oxana, în calitate de Salariat, a fost încheiat contractul individual de muncă nr.*****, prin care aceasta a fost angajată în funcția de merceolog, pe o perioadă nedeterminată - ordin de angajare nr.368 din ***** (f.d.19-22,vol.I).
31. La data de 09.11.2020, între SRL „Cebacot”, în calitate de Angajator, și Bebco Oxana, în calitate de Salariat, a fost încheiat contractul individual de muncă nr.*****, prin care aceasta a fost angajată în funcția de vânzător produse alimentare, pentru perioadă nedeterminată, fiind emis ordinul de angajare nr.371 din 09.11.2020 (f.d.24-27,vol.I).
32. La data de 11.11.2020, au fost încheiate mai multe contracte individuale de muncă și, anume:
    1) contractul nr.***** între SRL „Cebacot” și Popov Alexandru, angajat în funcția de recepționer mărfuri, perioadă nedeterminată, fiind emis ordinul de angajare nr.373 din 11.11.2020 (f.d.29-32,vol.I);
    2) contractul nr.***** între SRL „Cebacot” și Culațchi Roman, angajat în funcția de barman, fiind emis ordinul de angajare nr.375 din 11.11.2020 (f.d.34-37,vol.I);
    3) contractul nr.*****0, între SRL „Cebacot” și Hristovschi Marina, angajată în funcția de casier în sala de comerț, perioadă nedeterminată, fiind emis ordinul cu privire la angajare nr.375 din 11.11.2020 (f.d.39-42,vol.I).

33. La data de 14.11.2020, între SRL „Cebacot” și Castraveț Oxana a fost încheiat contractul individual de muncă nr.*****, prin care aceasta a fost angajată în funcția de vânzător produse alimentare, perioadă nedeterminată, cu emiterea ordinului de angajare nr.382 din 14.11.2020 (f.d.44-47,vol.I).
34. La data de 02.12.2020, între SRL „Cebacot” și Gaikovskaia Irina, a fost încheiat contractul individual de muncă nr.*****, prin care aceasta a fost angajată în funcția de cofetar, perioadă nedeterminată, fiind emis ordinul de angajare nr.388 din 02.12.2020 (f.d.49-52,vol.I).
35. La data de *****, între SRL „Cebacot”, pe de o parte, și membrii colectivului magazinului alimentar „Ungherașul fermierului”, denumit în continuare colectiv, reprezentat de Elvira Mușinschi, pe de altă parte, a fost încheiat contractul cu privire la răspunderea materială colectivă deplină nr.*****.

Potrivit acestuia, colectivul își asumă răspunderea materială colectivă deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise de către Angajator, iar Angajatorul se obligă să creeze condiții normale de muncă și să asigure integritatea valorilor respective.

La rubrica „Adrese și semnăturile membrilor colectivului”, toți angajații sus menționați, au semnat contractul privind răspunderea materială colectivă, cu excepția Elvirei Mușinschi (f.d.55-57,vol. I).

36. Prin ordinul nr.37 din 14.01.2021, SRL ”Cebacot” în vederea efectuării inventarierii, a instituit comisia de inventariere în următoarea componență: președinte – Ceban Tatiana (director financiar); membru – Ceban Marina (șef depozit); membru – Zavalișina Olga (contabil).

S-a dispus efectuarea inventarierii în magazinul alimentar amplasat în municipiul Chișinău, str.Ginta Latină nr.12/12, începând cu data de 14.01.2021, ora 10:00, și până la data de 15.01.2021. Motivul efectuării inventarierii l-a constituit predarea-primirea subdiviziunii (f.d.58, vol.I).

37. Prin ordinul nr.39 din 14.01.2021, SRL ”Cebacot” a operat modificări în componența comisiei de inventariere, fiind exclusă Zavalișina Olga (contabil) și inclusă Filceva Ivanna (director magazin) (f.d.59, vol.I).
38. Conform procesului-verbal privind rezultatele inventarierii din 21.01.2021, a fost stabilită o lipsă de gestiune în valoare totală de 39 001,14 lei. Totodată, s-a propus ca suma respectivă să fie transferată în contul contabil 226.2 – creanțe ale personalului, fiind repartizată proporțional pe persoanele cu răspundere materială, în funcție de zilele efectiv lucrate (f.d.60-138,vol.I).
39. Prin ordinul nr.55 din 26.01.2021, în contextul stabilirii mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a identificării cauzelor apariției acestuia, SRL „Cebacot” a dispus desfășurarea unei anchete de serviciu. Responsabilă de efectuarea anchetei a fost desemnată Ceban Tatiana (f.d.139, vol.I).
40. Prin ordinul nr.60 din 04.02.2021 privind rezultatele anchetei de serviciu referitoare la stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției acestuia în urma inventarierii din perioada 14 – 15.01.2021, SRL „Cebacot” a dispus repartizarea

sumei lipsă spre recuperare, în temeiul contractului de răspundere materială colectivă deplină, proporțional cu timpul efectiv lucrat de fiecare angajat. Repartizarea neajunsului, în valoare totală de 39.001,14 lei, s-a efectuat după cum urmează:

- Mușinschi Elvira – 126 ore – 2 946,14 lei;
- Bebco Oxana – 172 ore – 4 021,70 lei;
- Castraveț Oxana – 200 ore – 4 676,39 lei;
- Culațchi Roman – 394 ore – 9 212,50 lei;
- Gaikovskaia Irina – 40 ore – 935,28 lei;
- Gurenco Elena – 264 ore – 6 172,84 lei;
- Hristovschi Marina – 328 ore – 7 669,29 lei;
- Popov Alexandru – 144 ore – 3 367,00 lei.

Totalul orelor efectiv lucrate: 1 668 ore, valoarea totală a prejudiciului: 39 001,14 lei (f.d.140-142, vol I).

41. La data de 16.12.2021, în vederea soluționării pe cale amiabilă a litigiului, SRL „Cebacot" a transmis către cei opt membri ai colectivului notificări de tip somație, prin care le-a solicitat achitarea sumelor datorate, proporțional cu răspunderea stabilită, în termen de 30 de zile de la data recepționării somației (f.d.148-155, vol.I).
42. La data de 21.01.2022, SRL „Cebacot" a înaintat cerere de chemare în judecată către Bebco Oxana, Gurenco Elena, Popov Alexandru, Gulațchi Roman, Hristovschi Marina, Castraveț Oxana, Gaicovscaia Irina, Mușinschi Elvira, intervenienți accesorii Munteanu Maria, Bîrcă Tamara privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată (f.d.3-9, vol.I).
43. La data de 12.04.2023, Castraveț Oxana, Bebco Oxana și Gurenco Elena, au înaintat acțiuni reconvenționale către SRL "Cebacot", intervenienți accesorii Mușinscaia Elvira, Gulațchi Roman, Gaicovscaia Irina, Hristovschi Marina și Popov Alexandru privind constatarea nulității absolute a ordinului nr.37 din 14.01.2021 "Cu privire la efectuarea inventarierii"; ordinului nr.39 din 14.01.2021 "Cu privire la operarea modificărilor în componența comisiei de inventariere", procesului-verbal privind rezultatele inventarierii din 21.01.2021; ordinului nr.55 din 26.01.2021 "Cu privire la desfășurarea anchetei de serviciu privind stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui"; ordinului nr.60 din 04.02.2021 "Cu privire la rezultatele anchetei de serviciu privind stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui în urma inventarierii la data de 14 -15.01.2021"; încheierii asupra cazului stabilirii mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui în urma inventarierii la data de 14-15.01.2021" din 04.02.2021; contractului de răspundere materială deplină nr.***** din ***** (f.d.57-65, 79-88, 103-112, vol.III).
44. **Referitor la acțiunea inițială înaintată de SRL „Cebacot" privind încasarea prejudiciului material cauzat**, instanța de judecată o consideră neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din considerentele ce succed.
45. Conform art.333 alin.(1) Codul muncii, salariatul este obligat să repare prejudiciul material cauzat angajatorului, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.

46. Prevederile art.337 alin.(1), (2) Codul muncii stipulează că răspunderea materială deplină a salariatului constă în obligaţia lui de a repara integral prejudiciul material cauzat. Salariatul poate fi tras la răspundere materială deplină pentru prejudiciul material cauzat doar în cazurile prevăzute la art.338.
47. Conform prevederilor art.338 alin.(1) Codul muncii, salariatul poartă răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului în cazurile cînd:

a) între salariat şi angajator a fost încheiat un contract de răspundere materială deplină pentru neasigurarea integrităţii bunurilor şi altor valori care i-au fost transmise pentru păstrare sau în alte scopuri (art.339);

b) salariatul a primit bunurile şi alte valori spre decontare în baza unei procuri unice sau în baza altor documente unice;

c) prejudiciul a fost cauzat în urma acţiunilor sale culpabile intenţionate, stabilite prin hotărîre judecătorească;

d) prejudiciul a fost cauzat de un salariat aflat în stare de ebrietate alcoolică, în stare cauzată de substanțe stupefiante sau toxice, stabilită în modul prevăzut la art.76 lit.k);

e) prejudiciul a fost cauzat prin lipsă, distrugere sau deteriorare intenţionată a materialelor, semifabricatelor, produselor (producţiei), inclusiv în timpul fabricării lor, precum şi a instrumentelor, aparatelor de măsurat, tehnicii de calcul, echipamentului de protecţie şi a altor obiecte pe care unitatea le-a eliberat salariatului în folosinţă;

f) în conformitate cu legislaţia în vigoare, salariatului îi revine răspunderea materială deplină pentru prejudiciul cauzat angajatorului în timpul îndeplinirii obligaţiilor de muncă;

g) prejudiciul a fost cauzat în afara exerciţiului funcţiunii.

48. Prevederile art.339 Codul muncii stipulează că contractul scris cu privire la răspunderea materială deplină poate fi încheiat de angajator cu salariatul care a atins vîrsta de 18 ani şi care deţine o funcţie sau execută lucrări legate nemijlocit de păstrarea, prelucrarea, vînzarea (livrarea), transportarea sau folosirea în procesul muncii a valorilor ce i-au fost transmise. Nomenclatorul funcţiilor şi lucrărilor menţionate la alin.(1), precum şi contractul-tip cu privire la răspunderea materială individuală deplină, se aprobă de Guvern.
49. Astfel, instanța de judecată atestă că la data de 02.11.2021, între SRL „Cebacot”, pe de o parte, și membrii colectivului magazinului alimentar „Ungherașul fermierului” (ulterior denumit în ”La Carne”), pe de altă parte, a fost încheiat contractul cu privire la răspunderea materială colectivă deplină nr.***** (f.d.55-57,vol.I).
50. Potrivit secțiunii I al contractului nominalizat, colectivul își asumă răspunderea materială colectivă deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise lui de către Angajator, iar Angajatorul se obligă să creeze Colectivului condiții normale pentru muncă și pentru asigurarea integrității valorilor ce i-au fost transmise (f.d.55,vol.I).
51. Conform pct.5.1. din contract, motiv pentru tragerea la răspundere materială a membrilor colectivului servește prejudiciul cauzat angajatorului, nemijlocit de către colectiv (f.d.56,vol.I).

52. Pct.5.2. al contractului stabilește că colectivul și/sau un membru al colectivului se eliberează de răspundere materială dacă se stabilește că prejudiciul nu s-a produs din vina membrilor colectivului, precum și în cazul existenței circumstanțelor prevăzute art.334 Codul muncii, iar pct.5.3. prevede că repararea prejudiciului material cauzat angajatorului de către colectiv, se stabilește în mărimea după cum urmează: în proporție egală conform timpului efectiv lucrat (f.d.56,vol.I).
53. La rubrica „Adrese și semnăturile membrilor colectivului" al contractului privind răspunderea materială colectivă, a fost aplicată semnătura angajaților Bebco Oxana, Gorenco Elena, Popov Alexandru, Castraveț Oxana, Munteanu Maria, Hristovschi Marina, Culațchi Roman, Bîrcă Tamara și Gaikovskaia Irina (f.d.57, vol.I).
54. Conform art.341 Codul muncii, mărimea prejudiciului material cauzat angajatorului se determină conform pierderilor reale, calculate în baza datelor de evidență contabilă.

În cazul sustragerii, pierderii, distrugerii sau deteriorării bunurilor angajatorului atribuite la mijloacele fixe, mărimea prejudiciului material se calculează pornindu-se de la costul de inventar (prețul de cost) al valorilor materiale, minus uzura, conform normelor stabilite.

În caz de sustragere, lipsă, distrugere sau deteriorare intenționată a valorilor materiale (cu excepția celor menționate la alin.(2), prejudiciul se stabilește pornindu-se de la prețurile din localitatea respectivă la data cauzării prejudiciului, conform datelor statistice.

55. Art.342 Codul muncii stabilește că pînă la emiterea ordinului (dispoziției, deciziei, hotărîrii) privind repararea prejudiciului material de către salariatul în cauză, angajatorul este obligat să efectueze o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit și a cauzelor apariției lui.

Pentru efectuarea anchetei de serviciu, angajatorul este în drept să creeze, prin ordin (dispoziție, decizie, hotărîre), o comisie cu participarea specialiștilor în materie.

Pentru stabilirea cauzei apariției prejudiciului material este obligatorie solicitarea unei explicații în scris de la salariat. Refuzul de a o prezenta se consemnează într-un proces-verbal semnat de cîte un reprezentant al angajatorului și, respectiv, al salariaților.

Salariatul are dreptul să ia cunoștință de toate materialele acumulate în procesul anchetei de serviciu.

56. Cu privire la speță, instanța notează că potrivit poziției reclamantului SRL "Cebacot", raportul obligațional, în temeiul căruia pârâții Bebco Oxana, Gurenco Elena, Popov Alexandru, Gulațchi Roman, Hristovschi Marina, Castraveț Oxana, Gaicovscaia Irina și Mușinschi Elvira, sunt obligați să repare prejudiciul cauzat, este contractul cu privire la răspunderea materială colectivă deplină nr.***** din 02.11.2021.
57. Instanța de judecată subliniază că semnarea contractului cu privire la răspunderea materială colectivă deplină nr.***** din 02.11.2021, a fost condiționată de existența contractelor individuale de muncă încheiat între SRL "Cebacot" și Bebco Oxana, Gurenco Elena, Popov Alexandru, Gulațchi Roman, Hristovschi Marina, Castraveț Oxana, Gaicovscaia Irina, Mușinschi Elvira.

58. Având în vedere, că litigiile privind repararea prejudiciului material cauzat uneia dintre părți în cadrul executării contractului individual de muncă, se soluționează conform prevederilor din Codul muncii, instanța subliniază că la soluționarea prezentei spețe, urmează a se ține cont de particularitățile răspunderii materiale pentru prejudiciul cauzat uneia dintre părți în timpul executării contractului individual de muncă, determinate de specificul raporturilor juridice de muncă.
59. În acest sens, instanța subliniază că răspunderea materială a salariatului față de angajator, inclusiv și în cazul încheierii unui contract de răspundere materială deplină, este reglementată exclusiv de legislația muncii.
60. În cererea de chemare în judecată, reclamantul face referire la prevederile art.338 alin.(1) lit.e) Codul muncii care stipulează că salariatul poartă răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului în cazurile cînd: prejudiciul a fost cauzat prin lipsă, distrugere sau deteriorare intenţionată a materialelor, semifabricatelor, produselor (producţiei), inclusiv în timpul fabricării lor, precum şi a instrumentelor, aparatelor de măsurat, tehnicii de calcul, echipamentului de protecţie şi a altor obiecte pe care unitatea le-a eliberat salariatului în folosinţă.
61. În același timp, instanța menționează că legiuitorul la articolul 342 din Codul muncii, a stabilit condițiile de emitere a ordinului privind repararea prejudiciului material de către salariați. Astfel, articolul menționat prevede că pînă la emiterea ordinului respectiv, angajatorul este obligat să efectueze o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit, iar pentru stabilirea cauzei apariției prejudiciului material, este obligat să solicite o explicație în scris de la salariat.
62. În acest sens, instanța notează că stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat este obligatorie și este pusă în sarcina angajatorului, acestuia din urmă revenindu-i obligația de a indica mărimea prejudiciului în procesul - verbal de finalizare a anchetei de serviciu, iar în cazul în care prejudiciul a fost descoperit ca urmare a unei revizii sau inventarieri - în actul de inventariere sau revizie.
63. Astfel, fără a contesta de principiu faptul că salariatul poate achita din propria inițiativă suma prejudiciului, angajatorul, în temeiul normelor legale menționate supra, are obligația de a stabili mărimea prejudiciului, or, deși angajamentul de plată reprezintă actul unilateral al salariatului, în baza căruia acesta se obligă să achite suma pe care o datorează angajatorului, acesta are valoare executorie în mod analogic cu valoarea ordinului de imputare a sumei.
64. La caz, s-a stabilit că conform ordinului nr.55 din 26.01.2021, în contextul stabilirii mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a identificării cauzelor apariției acestuia, SRL „Cebacot” a dispus desfășurarea unei anchete de serviciu (f.d.139, vol.I).
65. Prin încheierea din 04.02.2021, emisă asupra cazului stabilirii mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției acestuia, s-a stabilit că suma neajunsurilor constituie suma de 39 001,14 lei, iar cauza apariției prejudiciului este factorul uman și s-a produs ca urmare a comiterii unor acțiuni ilegale sau inacțiuni în procesul realizării obligațiilor de muncă din partea personalului (f.d.143-144,vol.I).

66. La aceeași dată, a fost emis ordinul nr.60, potrivit căruia SRL „Cebacot” a dispus repartizarea sumei lipsă în mărime de 39 001,14 lei, spre recuperare, în temeiul contractului de răspundere materială colectivă deplină, proporțional cu timpul efectiv lucrat de fiecare angajat (Mușinschi Elvira – 126 ore – 2 946,14 lei; Bebco Oxana – 172 ore – 4 021,70 lei; Castraveț Oxana – 200 ore – 4 676,39 lei; Culațchi Roman – 394 ore – 9 212,50 lei; Gaikovskaia Irina – 40 ore – 935,28 lei; Gurenco Elena – 264 ore – 6 172,84 lei; Hristovschi Marina – 328 ore – 7 669,29 lei; Popov Alexandru – 144 ore – 3 367,00 lei) (f.d.140-142, vol.I).
67. Contrar prevederilor legale menționate, instanța constată că SRL „Cebacot” nu a prezentat niciun mijloc de probă care să ateste că în prealabil formulării pretențiilor de ordin patrimonial, a solicitat în mod individual fiecărui salariat o explicație scrisă referitoare la lipsa de gestiune constatată în urma inventarierii. Angajatorul în afara de a constata prejudiciul și de a efectua o anchetă de serviciu, avea și obligația de a asigura dreptul fiecărui angajat vizat de răspunderea colectivă, de a-și exprima punctul de vedere, în scris, cu privire la faptele reținute în sarcina sa.
68. La acest segment, instanța relevă că solicitarea și analizarea explicațiilor scrise individuale reprezintă o garanție procedurală esențială a dreptului la apărare al salariatului și o condiție de validitate a eventualei trageri la răspundere materială. Lipsa acestei etape, creează o aparență de răspundere colectivă impusă, nu asumată, fără individualizarea concretă a faptei și a vinovăției fiecărui salariat în parte.
69. Mai mult, instanța reține că potrivit încheierii și ordinului nr.60 din 04.02.2021, întocmite în urma anchetei de serviciu din 14 - 15.01.2021, nu a fost stabilită în mod cert și concret cauza apariției prejudiciului material, precum și nu s-a stabilit vina membrilor colectivului.
70. Or, documentele emise de angajator se limitează la o formulare generală și vagă, indicând că: ”*Cauza apariției prejudiciului material cauzat fiind factor uman*” și ”*Acest prejudiciul material s-a produs ca urmare a comiterii unor acțiuni ilegale sau inacțiuni în procesul realizării obligațiilor de muncă din partea personalului*” (f.d.141, vol.I).
71. Deși, reclamantul a făcut referire la prevederile art.338 alin.(1) lit.e) Codul muncii, nu a fost prezentată nici o probă confirmativă ce ar atesta imputarea articolului în cauză pârâților.
72. Ori, prejudiciul trebuie să fie un rezultat al faptei ilicite săvîrşite de salariat, iar lipsa stabiliri vinovăției salariaților, a faptei ilicite a fiecărui salariat și a cauzei directe a prejudiciului, echivalează, din punct de vedere juridic, cu absența elementelor constitutive ale răspunderii materiale, astfel cum acestea sunt definite de Codul muncii.
73. Conform prevederilor art.334 Codul muncii, salariatul este absolvit de răspundere materială dacă prejudiciul a fost cauzat în cazuri de forţă majoră, confirmate în modul stabilit, de extremă necesitate, de legitimă apărare, de executare a unei obligaţii legale sau contractuale, precum şi în limitele riscului normal de producţie.

Salariaţii nu răspund pentru pierderile inerente procesului de producţie, care se încadrează în limitele prevăzute de normele tehnologice sau de legislaţia în vigoare, pentru prejudiciile

materiale provocate în circumstanţe neprevăzute care nu puteau fi înlăturate, precum şi în alte cazuri similare.

74. La fel, pct.5.2. al contractului stabilește că colectivul și/sau un membru al colectivului se eliberează de răspundere materială dacă se stabilește că prejudiciul nu s-a produs din vina membrilor colectivului.
75. Astfel, instanța atestă și faptul că în cadrul ședinței de judecată, pârâții au menționat că în magazinul unde activau, sânt instalate mai multe camere video, precum și magazinul era descuiat și încuiat de o persoană pe nume ”Gheorghe”, care se afla în permanență în magazin ca ”serviciu de pază/securitate”. El monitoriza tot ce se întâmplă în magazin, precum și seara când plecau de la serviciu, lucrătorii erau verificați de către acesta, erau verificate genţile pentru a nu fi scoase careva bunuri din magazin.
76. La întrebarea instanței către reprezentantul reclamantului SRL ”Cebacot”, Ceban Tatiana, dacă persoana pe nume ”Gheorghe” era angajată oficial în calitate de ”paznic/securitate” în magazinul dat și care erau obligațiile acestuia de serviciu din moment ce zilnic se afla în incinta magazinului, reprezentantul reclamantului nu a dat un răspuns la întrebarea nominalizată.
77. Totodată, instanța relevă că în magazinul ”La carne” se vindea carne de pui, vită, porc etc. În ședința de judecată, pârâții au explicat că din carnea care nu se vindea, se producea tocătură de carne, erau scoase oasele, care se vindeau separat. Astfel, în facturi și în programul computerizat, era indicat că se primește carne, însă în realitate în caz de nerealizarea cărnii, din ea se producea subproduse (tocături, oase, etc), care se realizau separat și aceste subproduse deja nu figurau în facturi și programul computerizat, prin urmare, nu este clar cum a fost calculat neajunsul de carne, din moment ce el a fost realizat ca subprodus.
78. În cazul dat, reieșind și din art.334 Codul muncii, salariaţii nu răspund pentru pierderile inerente procesului de producţie, care se încadrează în limitele prevăzute de normele tehnologice sau de legislaţia în vigoare.
79. Luând în considerare toate cele constatate și expuse mai sus în raport cu normele de drept menționate, instanța de judecată va respinge solicitarea reclamantului SRL ”Cebacot” privind încasarea de la pârâți a prejudiciului material în mărime de 39 001,14 lei, ca fiind neîntemeiată.
80. *Referitor la solicitarea reclamantului SRL ”Cebacot” din acțiunea inițială privind încasarea cheltuielilor de judecată,* instanța o consideră neîntemeiată, din următoarele considerente.
81. Conform prevederilor art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporțional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
82. Reieșind din prevederile art.94 Cod de procedură civilă, instanța de judecată notează că SRL ”Cebacot” nu a avut câștig de cauză și, prin urmare, cheltuielile de judecată solicitate, nu urmează a fi compensate.

83. Din considerentele expuse raportate la normele de drept legale, instanța de judecată va respinge cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”Cebacot”, ca fiind neîntemeiată, din motivele expuse mai sus.
84. **Referitor la acțiunile reconvenționale înaintate de Castraveț Oxana, Bebco Oxana și Gurenco Elena** privind constatarea nulității absolute a ordinului nr.37 din 14.01.2021 ”Cu privire la efectuarea inventarierii”; ordinului nr.39 din 14.01.2021 ”Cu privire la operarea modificărilor în componența comisiei de inventariere”; procesului-verbal privind rezultatele inventarierii din 21.01.2021; ordinului nr.55 din 26.01.2021 ”Cu privire la desfășurarea anchetei de serviciu privind stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui”; ordinului nr.60 din 04.02.2021 ”Cu privire la rezultatele anchetei de serviciu privind stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui în urma inventarierii la data de 14 - 15.01.2021”; încheierii asupra cazului stabilirii mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui în urma inventarierii la data de 14 - 15.01.2021” din 04.02.2021; contractului de răspundere materială deplină nr.***** din *****, instanța de judecată le consideră neîntemeiate, din următoarele considerente.
85. *Referitor la constatarea nulității absolute a ordinului nr.37 din 14.01.2021 ”Cu privire la efectuarea inventarierii” și ordinului nr.39 din 14.01.2021 ”Cu privire la operarea modificărilor în componența comisiei de inventariere”,* instanța expune următoarele.
86. Conform pct.3 subpct.5 al *Regulamentului privind inventarierea* (aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr.60 din 29.05.2012) entitatea efectuează inventarierea în caz de schimbare sau înlocuire a gestionarului-şef sau gestionarului subdiviziunii (secţiei, depozitului) în ziua primirii-predării bunurilor şi/sau la cererea unui sau mai multor gestionari din aceeaşi subdiviziune (secţie, depozit).
87. Astfel, în legătură cu absența nemotivată a directorului Mușinschi Elvira de la serviciu, precum și depunerea cererilor de demisie a mai multor salariați și, respectiv, necesitatea de predare-primire a subdiviziunii, s-a dispus efectuarea inventarierii magazinului alimentar.
88. Conform prevederilor pct.9 din Regulamentul privind inventarierea, responsabilitatea pentru efectuarea inventarierii îi revine conducătorului entităţii.
89. Pct.10 subpct.1 a Regulamentului nominalizat prevede că conducătorul entităţii este obligat să asigure: constituirea comisiei de inventariere sau comisiei centrale, după caz.
90. În temeiul pct.11 al Regulamentului vizat, conducătorul entităţii numeşte prin Ordin (Dispoziţie) privind efectuarea inventarierii (Anexa 1) comisia de inventariere şi/sau comisia centrală, după caz. Membrii comisiei centrale şi/sau comisiei de inventariere pot fi înlocuiţi numai în baza Ordinului (Dispoziţiei), emis de conducătorul entităţii.
91. Prin ordinul nr.37 din 14.01.2021, SRL ”Cebacot” în vederea efectuării inventarierii, a instituit comisia de inventariere în următoarea componență: președinte – Ceban Tatiana (director financiar); membru – Ceban Marina (șef depozit); membru – Zavalișina Olga (contabil).

S-a dispus efectuarea inventarierii în magazinul alimentar amplasat în municipiul Chișinău, str.Ginta Latină nr.12/12, începând cu data de 14.01.2021, ora 10:00, și până la data de 15.01.2021. Motivul efectuării inventarierii l-a constituit predarea-primirea subdiviziunii (f.d.58, vol.I).

92. Prin ordinul nr.39 din 14.01.2021, SRL ”Cebacot” a operat modificări în componența comisiei de inventariere, fiind exclusă Zavalișina Olga (contabil) și inclusă Filceva Ivanna (director magazin) (f.d.59, vol.I).
93. Astfel, instanța de judecată notează că reieșind din prevederile Regulamentului privind inventarierea, efectuarea inventarierii este prerogativa conducerii societății comerciale, care se efectuează și inclusiv la decizia unilaterală a conducătorului entității.
94. Prin urmare, în baza pct.9, 10, 11 din Regulamentul privind inventarierea, conducătorul SRL ”Cebacot” a dispus efectuarea inventarierii în magazinul alimentar amplasat în municipiul Chișinău, str.Ginta Latină nr.12/12, a constituit comisia de inventariere, ulterior a fost operată o modificare în componența comisiei de inventariere.
95. În cazul dat, instanța de judecată nu a stabilit temeiuri privind nulitatea ordinelor nr.37 din 14.01.2021 și nr.39 din 14.01.2021, acestea fiind emise conform Regulamentului de inventariere, efectuarea inventarierii fiind prerogativa conducerii societății comerciale.
96. *Referitor la procesul-verbal privind rezultatele inventarierii din 21.01.2021*, instanța expune următoarele.
97. Conform pct.77 subpct.4) din Regulamentul privind inventarierea, Comisia de inventariere înregistrează rezultatele inventarierii în procesul-verbal, care se semnează de către toţi membrii comisiei de inventariere, de către fiecare gestionar, contabil care ţine evidenţa subdiviziunii (depozit, secţie).
98. Prin procesul-verbal privind rezultatele inventarierii din 21.01.2021, a fost stabilită o lipsă de gestiune în valoare totală de 39 001,14 lei (f.d.60-138,vol.I).
99. Astfel, procesul-verbal respectiv stabilește rezultatele inventarierii efectuate de comisia de inventariere, suma neajunsurilor și surplusurilor.
100. Prin urmare, faptul stabilirii de către comisia de inventariere a neajunsurilor conform listelor prezentate de către aceștia, nu constituie temei de nulitate a procesului-verbal privind rezultatele inventarierii din 21.01.2021.
101. Referitor la ordinul nr.55 din 26.01.2021 ”Cu privire la desfășurarea anchetei de serviciu privind stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui”; ordinului nr.60 din 04.02.2021 ”Cu privire la rezultatele anchetei de serviciu privind stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui în urma inventarierii la data de 14 - 15.01.2021”; încheierii asupra cazului stabilirii mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui în urma inventarierii la data de 14 - 15.01.2021” din 04.02.2021, instanța expune următoarele.
102. Conform art.342 alin.(1) Codul muncii, pînă la emiterea ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) privind repararea prejudiciului material de către salariatul în cauză, angajatorul este obligat să efectueze o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit și a cauzelor apariţiei lui.

103. Prin urmare, a fost dispusă efectuarea anchetei de serviciu, ulterior s-au descris rezultatul anchetei de serviciu desfășurate, fiind stabilit și calculat neajunsul depistat, iar încheierea asupra cazului stabilirii mărimii prejudiciului material cauzat este actul premergător, prin care s-a propus modul de repartizare a neajunsurilor depistate.
104. Astfel, prin emiterea actelor contestate de reclamanți, conducerea întreprinderii a întreprins măsuri pentru efectuarea actelor de gestiune a societății, iar dezacordul reclamanților din acțiunile reconvenționale cu efectuarea inventarierii, nu duce la nulitatea acestor acte.
105. Conform prevederilor art.340 alin.(2) Codul muncii, răspunderea materială colectivă (de brigadă) se instituie de către angajator de comun acord cu reprezentanţii salariaţilor. Contractul scris cu privire la răspunderea materială colectivă (de brigadă) se încheie între angajator şi toţi membrii colectivului (brigăzii).
106. Astfel, la *****, între angajator și membrii colectivului a fost încheiat contract de răspundere materială colectivă deplină, ceea ce corespunde prevederilor art.340 alin.(2) Codul muncii, iar nesemnarea contractului de către directorul magazinului Mușinschi Elvira, nu duce la nulitatea acestuia, deoarece prevederile art.340 Codul muncii stipulează încheierea contractului cu membrii colectivului, dar nu cu gestionarul/directorul magazinului.
107. Nu poate fi reținut motivul invocat de reclamanții în acțiunile reconvenționale că SRL ”Cebacot” nu a prezentat un act de transmitere-primire a mărfurilor lor personal și nu urmează a fi supuse răspunderii materiale.
108. Instanța de judecată menționează că reclamanții în acțiunile reconvenționale s-au angajat să activeze într-un magazin alimentar, urmând de a executa în comun anumite activități legate de păstrarea, prelucrarea, vânzarea, transportarea, folosirea bunurilor, iar bunurile parvenite în magazin sânt documentate prin facturi fiscale, nefiind necesară întocmirea a unui act de predare-primire.
109. Nu poate fi reținut motivul invocat de reclamanții în acțiunile reconvenționale că nu au fost înștiințați despre efectuarea inventarierii.
110. Din convorbirile telefonice prin mesaje prezentate de reprezentantul SRL ”Cebacot” se atestă că despre inventariere a fost înștiințată directorul Mușinschi Elvira și i s-a solicitat să fie înștiințați colaboratorii magazinului (f.d.44, vol.IV). Ulterior, Mușinschi Elvira a înștiințat că aceștia au refuzat să se prezinte la inventariere (f.d.45, vol.IV).
111. Nu poate fi reținut motivul indicat în acțiunile reconvenționale că pct.5.3. al contractului de răspundere materială colectivă din ***** este lovit de nulitate absolută.
112. Conform pct.5.3. al contractului nominalizat, repararea prejudiciului material cauzat Angajatorului de către Colectiv se stabilește în mărimea după cum urmează: în proporție egală conform timpului efectiv lucrat (f.d.56, vol.I).
113. În acțiunile reconvenționale, a fost indicat că sintagma ”în proporție egală conform timpului efectiv lucrat” este lipsită de logică și inaplicabilitate, invocând că dacă prejudiciul este reparat ”în proporție egală” el nu poate fi ”conform timpului efectiv lucrat” (f.d.24, vol.III).

114. Instanța de judecată menționează că reclamanții din acțiunile reconvenționale au interpretat greșit sintagma dată, deoarece clauza privind repararea prejudiciului material s-a referit la proporția egală **conform timpului efectiv lucrat**, adică ”egal cu timpul lucrat”, dar nu s-a referit la proporție egală între salariați, adică prejudiciu nu urmează a fi repartizat egal între salariați, dar egal conform timpului efectiv lucrat de către fiecare salariat în parte.
115. Totodată, instanța de judecată relevă că reclamanții din acțiunile reconvenționale au făcut referire atât la normele de drept prevăzute în art.327 Cod civil care stipulează: nulitatea absolută, nulitatea relativă, anulabilitatea, cât și la art.328 Cod civil care stipulează prevederi generale a nulității absolute.
116. Finalmente, instanța de judecată concluzionează că nu s-au stabilit temeiuri privind nulitatea actelor contestate, fiind efectuată procedura de inventariere și stabilirea neajunsurilor/surplusurilor de către reprezentanții societății.
117. Însă, instanța de judecată a constatat că în actele întocmite de SRL ”Cebacot” nu au fost stabilite și descrise care au fost acțiunile sau inacțiunile culpabile ale salariaților care au dus la producerea prejudiciului, precum și nu s-a stabilit vinovăția salariaților în producerea prejudiciului, ceea ce a generat respingerea acțiunii inițiale de încasare a prejudiciului, deoarece SRL ”Cebacot” s-a redus la niște fraze generale că prejudiciul s-a produs din cauza ”factorului uman” și ”comiterii unor acțiuni ilegale sau inacțiuni în procesul realizării obligațiilor de muncă din partea personalului” (f.d.141, vol.I).
118. Astfel, instanța nu a constatat temeiuri privind încasarea prejudiciului material de la foștii salariați, nefiind stabilită vinovăția acestora în cauzarea prejudiciului, precum și nu s-au stabilit temeiuri privind nulitatea actelor emise de SRL ”Cebacot”, iar depistarea neajunsului în urma inventarierii urmează să rămână pe seama SRL ”Cebacot”, neavând efecte asupra foștilor salariați.
119. Din considerentele expuse, raportate la normele de drept legale, instanța de judecată va respinge acțiunea inițială înaintată de SRL ”Cebacot” și acțiunile reconvenționale înaintate de Castraveț Oxana, Bebco Oxana și Gurenco Elena, din motivele expuse mai sus.
120. În conformitate cu prevederile art.94, 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”Cebacot” către Bebco Oxana, Gurenco Elena, Popov Alexandru, Gulațchi Roman, Hristovschi Marina, Castraveț Oxana, Gaicovscaia Irina, Mușinschi Elvira, intervenienți accesorii Munteanu Maria, Bîrcă Tamara privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Se resping acțiunile reconvenționale înaintate de Castraveț Oxana, Bebco Oxana și Gurenco Elena către SRL ”Cebacot”, intervenienți accesorii Mușinscaia Elvira, Gulațchi Roman, Gaicovscaia Irina, Hristovschi Marina și Popov Alexandru privind constatarea nulității absolute a

ordinului nr.37 din 14.01.2021 ”Cu privire la efectuarea inventarierii”; ordinului nr.39 din 14.01.2021 ”Cu privire la operarea modificărilor în componența comisiei de inventariere”, procesului-verbal privind rezultatele inventarierii din 21.01.2021; ordinului nr.55 din 26.01.2021 ”Cu privire la desfășurarea anchetei de serviciu privind stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui”; ordinului nr.60 din 04.02.2021 ”Cu privire la rezultatele anchetei de serviciu privind stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui în urma inventarierii la data de 14 -15.01.2021”; încheierii asupra cazului stabilirii mărimii prejudiciului material cauzat întreprinderii și a cauzelor apariției lui în urma inventarierii la data de 14-15.01.2021” din 04.02.2021; contractului de răspundere materială deplină nr.***** din *****, ca fiind neîntemeiate.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru), de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Președintele ședinței,
Judecător **Violeta Gîrleanu**